VĂN HÓA

CƠ QUAN CỦA BỘ VĂN HÓA, THỂ THAO VÀ DU LỊCH

NĂM THỨ 67
THỨ TƯ
24.7.2024 (19.6 Giáp Thìn)
Số 89 (4066)
www.baovanhoa.vn
Email: baovanhoa@fpt.vn

Đẩy mạnh công tác "đền ơn đáp nghĩa" với trách nhiệm lớn lao và nghĩa tình sâu nặng

[2]

Phát hiện trảng muối cổ cách nay hàng nghìn năm?

[4]

Nỗ lực hút khách Hàn Quốc

[6]

OLYMPIC PARIS 2024:

Chờ đợi những bất ngờ thú vị

[14]

VĂN HÓA & **SUY NGẪM**

Người kế tục sự nghiệp văn hóa Hồ Chí Minh

● **TS CHU ĐỨC TÍNH**

Tuyệt vời thay, hai vị lãnh đạo cao nhất của nước ta là Chủ tịch Hồ Chí Minh và Tổng Bí thư Nguyễn Phú Trọng cách nhau 2/3 thế kỷ nhưng đã phát biểu về một vấn đề trọng đại cùng với một tinh thần giống nhau, đó là đề cao vai trò của văn hóa, khẳng định văn hóa phải đi trước mở đường.

Năm 1943, ở "Mục đọc sách" được Chủ tịch Hồ Chí Minh viết kèm vào những trang cuối cùng trong cuốn Nhật ký trong tù,

(Xem tiếp trang 2)

TỔNG BÍ THƯ NGUYỄN PHÚ TRỌNG:

LÀM VĂN HÓA KHÓ NHƯNG ĐỪNG NẢN

(VH). Ngẫm ra trong đời ông, Tổng Bí thư Nguyễn Phú Trọng đã làm rất nhiều việc và có được lòng tin của nhân dân bởi việc làm vì dân, vì nước của mình. Đó là bản lĩnh, nhân cách văn hóa ở ông.

[8+9]



Tổng Bí thư Nguyễn Phú Trọng thăm hỏi và chúc Tết các văn nghệ sĩ (Hà Nội, 15.2.2018) **Ảnh: TRÍ DŨNG**

Đẩy mạnh công tác "đền ơn đáp nghĩa" với trách nhiệm lớn lao và nghĩa tình sâu nặng

Kỷ niệm 77 năm Ngày Thương binh - Liệt sĩ (27.7.1947 - 27.7.2024), sáng qua 23.7, tại Hà Nội, Bộ LĐ,TB&XH phối hợp với các Bộ, ngành và địa phương tổ chức Hội nghị tri ân người có công với cách mạng năm 2024 và ra mắt Ngân hàng gen (ADN) liệt sĩ chưa xác định được thông tin và thân nhân liệt sĩ, tại Hà Nội. Thủ tướng Phạm Minh Chính dự và phát biểu tại Hội nghị.



Thủ tướng Phạm Minh Chính và các đại biểu dành một phút mặc niệm, tưởng nhớ sự hy sinh, công lao to lớn của các anh hùng liệt sĩ đã ngã xuống trong sự nghiệp xây dựng, bảo vệ Tổ quốc và tưởng nhớ Tổng Bí thư Nguyễn Phú Trọng
Ảnh: NHẬT BẮC

Đặc biệt, dự Hội nghị có hơn 400 đại biểu là người có công với cách mạng qua các thời kỳ; cán bộ lão thành cách mạng; cán bộ tiền khởi nghĩa, người hoạt động cách mạng, kháng chiến, bảo vệ Tổ quốc, làm nghĩa vụ quốc tế bị địch bắt, tù, đày; đại diện thân nhân liệt sĩ có nhiều đóng góp trong sự nghiệp cách mạng, chiến đấu, bảo vệ và xây dựng Tổ quốc. Trước khi diễn ra Hội nghị, Thủ tướng Phạm Minh Chính và các đại biểu dành một phút mặc niệm, tưởng nhớ sự hy sinh, công lao to lớn của các anh hùng liệt sĩ đã ngã xuống trong sự nghiệp xây dựng, bảo vệ Tổ quốc và tưởng nhớ Tổng Bí thư Nguyễn Phú Trọng.

Phát biểu tại Hội nghị, thay mặt lãnh đạo Đảng, Nhà nước, Thủ tướng Phạm Minh Chính trân trọng gửi đến các đồng chí lão thành cách mạng, các Mẹ VNAH, AHLLVTND, các thương binh, bệnh binh, thân nhân liệt sĩ, người có công với cách mạng những tình cảm sâu nặng, lòng tri ân sâu sắc và lời thăm hỏi ân cần, thân thiết nhất; bày tỏ niềm tiếc thương vô hạn trước sự ra đi của đồng chí Tổng Bí thư Nguyễn Phú Trọng, nhà lãnh đạo đặc biệt xuất sắc của Đảng, Nhà nước ta, người luôn đặc biệt quan tâm chăm lo công tác người có công với cách mạng. Nhắc lại truyền thống uống nước nhớ nguồn, những lời dạy của Chủ tịch Hồ Chí Minh đối với người có công với đất nước và sự ra đời của Ngày Thương binh - Liệt sĩ, Thủ tướng Phạm Minh Chính khẳng định, ngày 27.7 hằng năm đã trở thành ngày kỷ niệm thiêng liêng, mang đậm tính nhân văn cao cả của dân tộc Việt Nam, là dịp để toàn Đảng, toàn dân và toàn quân ta bày tỏ lòng tưởng nhớ, sự tôn vinh và tri ân công lao to lớn của các bậc anh hùng, liệt sĩ, thương binh, bệnh binh, gia đình liệt sĩ và người có công với cách mạng...

Thủ tướng cho biết, cùng sự phát triển của đất nước, được sống trong hòa bình, tự do, ấm no, hạnh phúc; càng phấn khởi với những thành tựu đã đạt được, càng tin tưởng vào tương lai tươi sáng của đất nước dưới sự lãnh đạo của Đảng Cộng sản Việt Nam quang vinh, chúng ta càng tự hào về truyền thống "Uống nước nhớ nguồn", "Ăn quả nhớ người trồng cây" và mãi mãi ghi nhớ, tri ân công lao to lớn của những người con ưu tú của dân tộc đã anh dũng chiến đấu, cống hiến, hy sinh xương máu cho Tổ quốc, cho nhân dân. Đảng, Nhà nước ta luôn đặc biệt quan tâm lãnh đạo, chỉ đạo làm tốt công tác đền ơn, đáp nghĩa; đã ban hành nhiều chủ trương, chính sách để hỗ trợ cụ thể, thiết thực, hiệu quả đối với thương binh, bệnh binh, thân nhân liệt sĩ, những người có công với cách mạng, coi đây là nhiệm vụ chính trị quan trọng, thường xuyên. Chính sách ưu đãi người có công với cách mạng không ngừng được nghiên cứu sửa đổi, bổ sung và hoàn thiện.

Theo Thủ tướng, mặc dù Đảng, Nhà nước và nhân dân ta luôn quan tâm, chăm lo người có công và thân nhân với tấm lòng trân trọng, biết ơn sâu sắc và trách nhiệm cao cả, nhưng chúng ta vẫn không khỏi day dứt, trăn trở khi đời sống của một bộ phận thương bệnh binh, thân nhân liệt sĩ, gia đình có công với cách mạng còn khó khăn; nhiều liệt sĩ chưa tìm được hài cốt, chưa xác định được danh tính; những số phận thiệt thòi của các nạn nhân chất độc da cam... Công tác tìm kiếm quy tập và xác định danh tính hài cốt liệt sĩ còn thiếu thông tin ngày càng khó khăn; còn khoảng 180 nghìn hài cốt liệt sĩ chưa được quy tập; khoảng 600 nghìn mộ liệt sĩ trong các nghĩa trang liệt sĩ trên toàn quốc còn thiếu thông tin, cần bổ sung, xác định danh tính…

Thời gian tới, Thủ tướng Chính phủ đề nghị các cấp, các ngành, các địa phương tiếp tục thực hiện thật tốt chủ trương của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước, đẩy mạnh hơn nữa công tác chăm sóc thương binh, bệnh binh, gia đình liệt sĩ, người có công với cách mạng... Thủ tướng Phạm Minh Chính kêu gọi tất cả mọi người hãy luôn luôn ghi nhớ, tri ân và tâm niệm "Hãy sống, chiến đấu, lao động, học tập và làm việc sao cho xứng đáng với những người đã khuất, đã hy sinh vì Tổ quốc, vì nhân dân!", như đồng chí Tổng Bí thư Nguyễn Phú Trọng đã nhấn mạnh.

P.V (tổng hợp)

Người kế tục...

(Tiếp theo trang 1)

Người nêu ý nghĩa của văn hóa: "Vì lẽ sinh tồn cũng như mục đích của cuộc sống, loài người mới sáng tạo và phát minh ra ngôn ngữ, chữ viết, đạo đức, pháp luật, khoa học, tôn giáo, văn học, nghệ thuật, những công cụ cho sinh hoạt hằng ngày về mặc, ăn, ở và các phương thức sử dụng. Toàn bộ những sáng tạo và phát minh đó tức là văn hóa. Văn hóa là sự tổng hợp của mọi phương thức sinh hoạt cùng với biểu hiện của nó mà loài người đã sản sinh ra nhằm thích ứng những nhu cầu đời sống và đòi hỏi của sự sinh tồn".

Phát biểu tại Hội nghị Văn hóa toàn quốc tháng 11.1946, Bác Hồ chỉ rõ: "Văn hóa phải hướng dẫn quốc dân thực hiện độc lập, tự cường và tự chủ", "Văn hóa phải soi đường cho quốc dân đi", nhấn mạnh vai trò của văn hóa đối với sự nghiệp xây dựng, bảo vệ và phát triển đất nước. 75 năm sau, tại Hội nghị Văn hóa toàn quốc tổ chức ngày 24.11.2021, Tổng Bí thư Nguyễn Phú Trọng nhấn mạnh ba lý do để khẳng định ý nghĩa trên nhiều phương diện của việc tổ chức Hội nghị Văn hóa toàn quốc triển khai thực hiện Nghị quyết Đại hội lần thứ XIII của Đảng về lĩnh vực văn hóa. Đó là: Vị trí, vai trò quan trọng của văn hóa: Văn hóa là hồn cốt của Dân tộc, nói lên bản sắc của Dân tộc. Văn hóa còn thì Dân tộc còn... 75 năm nay (từ ngày 24.11.1946), hôm nay mới lại có Hội nghị toàn quốc về văn hóa với quy mô lớn thế này.

Là thế hệ lớn lên và trưởng thành trong thời đại Hồ Chí Minh, như nhiều người khác, Tổng Bí thư Nguyễn Phú Trọng cũng phải trải qua cùng dân tộc những năm tháng kháng chiến khó khăn, gian khổ. Ông có may mắn được học hành, đào tạo bài bản. Nhưng ông hơn mọi người ở chỗ biết nắm lấy những thời cơ ấy để chuyên tâm rèn luyện, tu dưỡng để trở thành người học trò xuất sắc của Chủ tịch Hồ Chí Minh. Đọc tiểu sử của ông, chúng ta hình dung một cán bộ cấp cao nghiêm cẩn trong công việc, tuần tự tiến lên từng bước. Nhớ câu lẩy Kiều của ông trong một ngày ông nhậm chức, trên một cương vị mới: "Nghĩ mình phận mỏng cánh chuồn/ Khuôn xanh biết có vuông tròn hay không?". Rồi nghe những lời như tâm sự của ông: "Tiền bạc lắm để làm gì, chết có mang đi được đâu, danh dự là điều thiêng liêng cao quý nhất"; "Hạnh phúc của con người không phải chỉ ở chỗ nhiều tiền, lắm của, ăn ngon, mặc đẹp, mà còn ở sự phong phú về tâm hồn, được sống giữa tình thương và lòng nhân ái, lẽ phải và công bằng"..., mới càng thấy ông là một con người suốt đời sống giản dị, khiêm tốn, mô phạm.

Trong những điều làm nên một nhà lãnh đạo xuất sắc, trí tuệ Nguyễn Phú Trọng, bên cạnh yếu tố năng lực lãnh đạo, vai trò lãnh tụ, lối sống khiêm nhường, đạo đức trong sáng… thì điều làm cho ông nổi bật, chính là ứng xử với văn hóa của ông, như chính kết luận của ông tại Hội nghị Văn hóa toàn quốc ngày 24.11.2021: "Phải quán triệt nghiêm túc quan điểm Văn hóa phải được đặt ngang hàng với kinh tế, chính trị, xã hội, sớm khắc phục tình trạng chậm thể chế hóa đường lối, quan điểm, chủ trương của Đảng thành luật pháp, các chính sách cụ thể về phát triển văn hóa, xây dựng con người. Đẩy mạnh công tác sắp xếp lại tổ chức bộ máy quản lý văn hóa từ Trung ương đến cơ sở, khơi thông các nguồn lực xã hội, nguồn lực trong nước và nước ngoài cho phát triển văn hóa". ■

Quan tâm xây dựng nguồn lực chất lượng cao trong phát triển VHTTDL

● **HÀ PHƯƠNG, ảnh: TRẦN HUẤN**

Đó là ý kiến chỉ đạo của Ủy viên Bộ Chính trị, Bí thư Trung ương Đảng, Trưởng ban Tuyên giáo Trung ương, Thường trực Tiểu ban Văn kiện Đại hội XIV của Đảng Nguyễn Trọng Nghĩa tại buổi làm việc của Đoàn Tiểu ban Văn kiện với Ban Cán sự Đảng Bộ VHTTDL vào hôm 22.7, tại Hà Nội.



Ủy viên Bộ Chính trị, Bí thư Trung ương Đảng, Trưởng ban Tuyên giáo Trung ương Nguyễn Trọng Nghĩa và các đại biểu đã dành một phút mặc niệm tưởng nhớ Tổng Bí thư Nguyễn Phú Trọng



Trưởng ban Tuyên giáo Trung ương phát biểu chỉ đạo tại buổi làm việc



Bộ trưởng Nguyễn Văn Hùng báo cáo tại buổi làm việc

Thực hiện Kế hoạch công tác của Tiểu ban Văn kiện Đại hội XIV, Đoàn Tiểu ban Văn kiện do Ủy viên Bộ Chính trị, Bí thư Trung ương Đảng, Trưởng ban Tuyên giáo Trung ương, Thường trực Tiểu ban Văn kiện Nguyễn Trọng Nghĩa làm Trưởng đoàn đã có buổi khảo sát, làm việc với Ban Cán sự Đảng Bộ VHTTDL. Dự buổi làm việc, về phía Bộ VHTTDL có Ủy viên BCH Trung ương Đảng, Bí thư Ban Cán sự Đảng, Bộ trưởng Bộ VHTTDL Nguyễn Văn Hùng; các Ủy viên Ban Cán sự Đảng: Thứ trưởng Tạ Quang Đông, Thứ trưởng Trịnh Thị Thủy, Thứ trưởng Hoàng Đạo Cương, Thứ trưởng Hồ An Phong; thường trực Đảng ủy Bộ, Công đoàn Bộ, Đoàn TNCS Hồ Chí Minh, thủ trưởng các cơ quan, đơn vị thuộc Bộ VHTTDL…

Trước buổi làm việc, các đại biểu đã dành một phút mặc niệm Tổng Bí thư Nguyễn Phú Trọng, nhà lãnh đạo có công lao to lớn, đặc biệt xuất sắc đối với sự nghiệp cách mạng vẻ vang của Đảng và của dân tộc. Người là nhà văn hóa lớn, nhân cách văn hóa lớn, luôn hết lòng vì Đảng, vì dân.

Ủy viên Bộ Chính trị, Bí thư Trung ương Đảng, Trưởng ban Tuyên giáo Trung ương Nguyễn Trọng Nghĩa nhấn mạnh, xây dựng nền văn hóa Việt Nam tiên tiến, đậm đà bản sắc dân tộc là vấn đề đặc biệt quan trọng trong suốt chiều dài lãnh đạo, chỉ đạo của Đảng ta; trong thời kỳ đổi mới và đặc biệt trong việc triển khai thực hiện Nghị quyết Đại hội Đại biểu toàn quốc lần thứ XIII của Đảng. "Đây cũng là tâm nguyện của Tổng Bí thư Nguyễn Phú Trọng, nhà lãnh đạo, nhà văn hóa luôn dành nhiều sự quan tâm, tâm huyết đối với sự phát triển của nền văn hóa dân tộc. Sinh thời, Tổng Bí thư Nguyễn Phú Trọng đã nhiều lần nhấn mạnh vị trí, vai trò quan trọng của văn hóa: *Văn hóa là hồn cốt của dân tộc, nói lên bản sắc của dân tộc. Văn hóa còn thì dân tộc còn…",* ông Nguyễn Trọng Nghĩa phát biểu.

Tại buổi làm việc, Bộ trưởng Nguyễn Văn Hùng, đại diện Ban Cán sự Đảng Bộ VHTTDL đã báo cáo tình hình, kết quả thực hiện đường lối phát triển văn hóa tại Nghị quyết Đại hội Đại biểu toàn quốc lần thứ XIII của Đảng. Xác định việc tổ chức thực hiện Nghị quyết là công việc có ý nghĩa chiến lược, gắn liền với sự phát triển của ngành, Bộ VHTTDL đã nghiêm túc triển khai học tập và chỉ đạo thực hiện các văn bản của Trung ương ban hành liên quan đến việc xây dựng nền văn hóa Việt Nam tiên tiến, đậm đà bản sắc dân tộc. Nhiều kết quả tích cực đã có được từ sự đoàn kết, nỗ lực của toàn ngành, với tinh thần "Quyết liệt hành động - Khát vọng cống hiến" và bước chuyển đổi căn bản về tư duy từ "làm văn hóa" sang "quản lý Nhà nước về văn hóa". Đánh giá khái quát kết quả thực hiện công tác xây dựng thể chế văn hóa, Bộ trưởng Nguyễn Văn Hùng cũng nêu một số kết quả triển khai Chiến lược phát triển Văn hóa đến năm 2030; công tác xây dựng và triển khai thực hiện hệ giá trị quốc gia, hệ giá trị văn hóa, hệ giá trị gia đình và chuẩn mực con người Việt Nam trong thời kỳ mới. Đồng thời, đề xuất những chủ trương, chính sách, giải pháp định hướng chiến lược phát triển văn hóa, thể thao, du lịch trong giai đoạn mới.

Bộ trưởng Nguyễn Văn Hùng bày tỏ, thực hiện ý nguyện, mong mỏi của Tổng Bí thư Nguyễn Phú Trọng đối với sự nghiệp xây dựng và bảo vệ Tổ quốc nói chung và đối với sự phát triển của ngành Văn hóa nói riêng, toàn ngành sẽ tiếp tục cùng nhau đoàn kết, trên dưới một lòng để khắc phục mọi khó khăn, vượt qua thách thức, tích tụ ngày càng nhiều năng lượng mới, sinh khí mới để tạo thành những dòng nước mát tinh khiết, góp phần bồi đắp cho sức mạnh nội sinh của dân tộc ngày càng phát triển vững mạnh, như lúc sinh thời Tổng Bí thư nhiều lần căn dặn và kỳ vọng.

Ghi nhận những ý kiến trao đổi, thảo luận tại buổi làm việc, Ủy viên Bộ Chính trị, Bí thư Trung ương Đảng, Trưởng ban Tuyên giáo Trung ương Nguyễn Trọng Nghĩa đánh giá cao những kết quả đạt được của Ban Cán sự Đảng Bộ VHTTDL trong công tác lãnh đạo, chỉ đạo phát triển ngành theo nội dung Nghị quyết Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIII của Đảng, Nghị quyết Hội nghị lần thứ 9 BCH Trung ương Đảng khóa XI về xây dựng và phát triển văn hóa, con người Việt Nam đáp ứng yêu cầu phát triển bền vững đất nước; đặc biệt là các nhiệm vụ, giải pháp được Tổng Bí thư Nguyễn Phú Trọng phát biểu nhấn mạnh tại Hội nghị Văn hóa toàn quốc năm 2021. Ủy viên Bộ Chính trị, Bí thư Trung ương Đảng, Trưởng ban Tuyên giáo Trung ương Nguyễn Trọng Nghĩa ghi nhận, mặc dù trong điều kiện khó khăn, thách thức bởi bối cảnh trong nước và quốc tế đang đặt ra nhưng trong thời gian qua, ngành văn hóa, thể thao và du lịch đã triển khai đồng bộ, toàn diện, linh hoạt, sáng tạo các giải pháp nên đã đạt được nhiều thành tựu quan trọng. Hệ thống pháp luật về văn hóa đã từng bước được thể chế hóa, tạo khung khổ pháp lý cho sự phát triển văn hóa, xây dựng con người Việt Nam theo đường lối, chủ trương của Đảng; Xây dựng môi trường văn hóa đã được chú trọng, nhiều giá trị văn hóa truyền thống tốt đẹp của dân tộc và của từng vùng, miền được kế thừa. Đời sống văn hóa của nhân dân không ngừng được cải thiện. Xã hội hóa văn hóa ngày càng mở rộng, hệ thống thiết chế văn hóa được đầu tư và từng bước chuyển đổi cơ chế, đổi mới về phương thức hoạt động; Chất lượng, hiệu quả hoạt động văn hóa từng bước được nâng cao. Các Hội văn học nghệ thuật phát triển cả về số lượng và chất lượng. Công tác nghiên cứu lý luận, phê bình văn học nghệ thuật từng bước được củng cố.

Bên cạnh đó, bảo vệ và phát huy di sản văn hóa dân tộc có chuyển biến tích cực, bước đầu hình thành cơ chế xử lý hài hòa giữa bảo vệ di sản văn hóa với phát triển kinh tế, xã hội; đa dạng hóa nguồn lực từ xã hội dành cho việc bảo vệ và phát huy giá trị di sản văn hóa, nâng cao nhận thức và gắn kết hiệu quả giá trị di sản với phát triển du lịch. Công tác xây dựng và phát triển đội ngũ nhân lực đã đạt những thành tích căn bản, tăng cả về số lượng và chất lượng; Đầu tư cho văn hóa ở nhiều địa phương đã gia tăng, đạt gần mức chỉ tiêu đặt ra….

Trưởng ban Tuyên giáo Trung ương Nguyễn Trọng Nghĩa cũng chỉ ra một số hạn chế, khó khăn trong lĩnh vực hoạt động văn hóa, thể thao, du lịch, gợi mở một số vấn đề mà Ban Cán sự Đảng Bộ VHTTDL cần tập trung lãnh đạo, chỉ đạo thực hiện như tiếp tục đẩy mạnh công tác xây dựng, chỉnh đốn Đảng nhằm tạo nên hệ thống chính trị trong sạch, vững mạnh toàn diện. Tiếp tục hoàn thiện thể chế, chính sách, pháp luật, chuẩn hóa quy trình quản lý văn hóa, kiện toàn bộ máy của ngành văn hóa, thể thao và du lịch theo hướng tinh gọn, hiệu quả; quan tâm xây dựng các nguồn lực, nhất là nguồn nhân lực chất lượng cao của ngành văn hóa, thể thao và du lịch…

Đoàn công tác cũng đã ghi nhận và tổng hợp những kiến nghị của Bộ VHTTDL để báo cáo Tiểu ban Văn kiện Đại hội XIV của Đảng. ■

Phát hiện trảng muối cổ cách nay hàng nghìn năm?

● ĐỒNG NHƯ

Trảng muối được phát hiện thuộc xóm Cỏ, thôn Long Thạnh 2, phường Phổ Thạnh, thị xã Đức Phổ (Quảng Ngãi) có diện tích khoảng 10 ha. Đây là nơi sản xuất muối biển phơi nước trên đá của cư dân văn hóa Sa Huỳnh khoảng hơn 2.000 năm trước.

Bà Bùi Thị Vân, xóm Cỏ, xã Long Thạnh 2, phường Phổ Thạnh cho biết, người dân vẫn giữ kỹ thuật làm muối của tổ tiên. Theo bà Vân, nước biển dâng lên các bãi đá từ thủy triều đọng lại được "phơi nắng" để tăng thêm độ mặn. Sau đó bà con sẽ đưa nước biển từ khu vực phơi nắng đổ vào các ảng muối trên các tảng đá đã được be bờ bằng đất sét, đồng thời thêm nước liên tục vào các ô đá tạo độ dày cho muối. Sau ba ngày, nước biển trong các ô đá bốc hơi kết tinh tạo muối trắng.

"Trung bình một ô đá thu hoạch được từ 2-3 kg muối trắng. Số muối này phục vụ sinh hoạt hằng ngày. Hiện, nhiều du khách đến tham quan xóm Cỏ rất hào hứng, thích thú khi được thấy những hạt muối sạch làm trên đá bazan. Tôi mong rằng kỹ thuật làm muối của tổ tiên bà con gìn giữ sẽ sớm được bảo tồn, phục hồi, tạo sản phẩm du lịch độc đáo cho địa phương", bà Vân bày tỏ.

Trảng muối có diện tích khoảng 10 ha, một bên giáp biển, một bên giáp núi, cách nơi cư trú của người Sa Huỳnh cổ 800m và cách nơi có mộ táng 500m. Người Sa Huỳnh cổ đã tận dụng nền đá bằng phẳng, cứng chắc cùng nguồn nước biển sẵn có để tự làm ra muối sử dụng trong cuộc sống hằng ngày. Truyền thống làm muối biển ở đây đã được kế tục kéo dài từ thời Sa Huỳnh đến Champa và Đại Việt không bị đứt quãng. Ngày nay, vẫn còn một số ít hộ dân là cư dân bản địa, ở xóm Cỏ vẫn thực hành cách làm muối của tổ tiên.

TS Đoàn Ngọc Khôi, Phó Giám đốc Bảo tàng Tổng hợp tỉnh Quảng Ngãi là người đã phát hiện ra trảng muối nơi người Sa Huỳnh cổ làm muối trong quá trình tìm kiếm các di tích khảo cổ của nền văn hóa Sa Huỳnh. Theo TS Khôi, muối được người dân xóm Cỏ kế thừa sản xuất trên đá bazan rất trắng, sạch, có tinh thể lấp lánh, vị mặn vừa, có hậu ngọt. Đây là phát hiện ý nghĩa góp phần làm rõ kỹ thuật làm muối sớm của người tiền sử. "Trong nghiên cứu về văn hóa Sa Huỳnh, các nhà nghiên cứu rất quan tâm đến kỹ thuật làm gốm, muối của người Sa Huỳnh. Tuy nhiên, trước đây, các nhà khảo cổ chỉ khai quật được mộ chum và di tích Long Thạnh chứ chưa phát hiện dấu vết về nghề làm muối", TS Khôi nhấn mạnh.



TS Đoàn Ngọc Khôi (bìa phải) phát hiện ra trảng muối nơi người Sa Huỳnh cổ làm muối



Bà Bùi Thị Vân (bìa phải) đang thêm nước vào các ô đá tạo độ dày cho muối

Theo nghiên cứu, cư dân Sa Huỳnh có ba cách làm muối. Thứ nhất là phơi nước biển trên đá tạo muối kết tinh, thứ hai nấu nước biển làm muối trong các nồi gốm và thứ ba làm muối trên các cánh đồng. Kỹ thuật làm muối trên đá tại xóm Cỏ, thôn Long Thạnh 2 rất độc đáo. Các nhà nghiên cứu tiếp tục thu thập mẫu hiện vật sử dụng phương pháp phân tích trong phòng thí nghiệm để tìm niên đại chuẩn của nghề làm muối. Việc phân tích có thể bắt đầu từ các mẫu sò thu thập được tại các trảng muối hoặc phân tích thạch học để biết cấu trúc mặt nền của trảng muối, độ mài mòn của đá. Bên cạnh đó cũng sẽ phân tích thành phần hóa học của muối được xuất trên đá chứa đựng những nguyên tố gì. Với hàng loạt các mẫu phân tích trong phòng thí nghiệm góp phần làm rõ, kết luận chính xác niên đại của khu vực làm muối của người tiền sử. Cũng theo TS Đoàn Ngọc Khôi, việc phát hiện trảng muối của người Sa Huỳnh cổ có ý nghĩa lớn, là căn cứ quan trọng để so sánh khu vực làm muối của cư dân tiền sử Sa Huỳnh và các vùng làm muối ở khu vực Đông Nam Á, châu Á.

> *Muối được người dân xóm Cỏ kế thừa sản xuất trên đá bazan rất trắng, sạch, có tinh thể lấp lánh, vị mặn vừa, có hậu ngọt. Đây là phát hiện ý nghĩa góp phần làm rõ kỹ thuật làm muối sớm của người tiền sử.*
>
> *Trong nghiên cứu về văn hóa Sa Huỳnh, các nhà nghiên cứu rất quan tâm đến kỹ thuật làm gốm, muối của người Sa Huỳnh. Tuy nhiên, trước đây, các nhà khảo cổ chỉ khai quật được mộ chum và di tích Long Thạnh chứ chưa phát hiện dấu vết về nghề làm muối.*
>
> **(TS ĐOÀN NGỌC KHÔI)**

"Làng muối Sa Huỳnh nằm trong không gian di tích quốc gia đặc biệt văn hóa Sa Huỳnh và là thành tố không thể tách rời với nền văn hóa khảo cổ này. Truyền thống làm muối biển liên tục kéo dài từ Sa Huỳnh - Chăm pa - Đại Việt không bị đứt quãng. Do đó, cần nghiên cứu quy hoạch địa điểm trảng Muối nằm trong Công viên di sản văn hóa muối Sa Huỳnh", TS Khôi cho biết. ■

Sân bay Nội Bài triển khai kiểm soát an ninh tăng cường cấp độ 1

Thực hiện chỉ đạo của Cục Hàng không Việt Nam, từ nay đến hết 24h ngày 26.7, Cảng hàng không Quốc tế Nội Bài kiểm soát an ninh tăng cường cấp độ 1 trong thời gian tổ chức tang lễ Tổng Bí thư Nguyễn Phú Trọng. Theo đó, Cảng hàng không Quốc tế Nội Bài tăng cường số lượng nhân viên kiểm soát an ninh hàng không, đặc biệt tại các khu vực trọng yếu; đảm bảo 100% hành khách, hàng hóa, bưu gửi được kiểm tra, soi chiếu an ninh trước khi đưa vào khu vực hạn chế.

Cảng hàng không Quốc tế Nội Bài cũng tăng tần suất kiểm tra ngẫu nhiên đối với hành khách và hành lý; tăng cường tuần tra thường xuyên, liên tục, sẵn sàng xử lý tình huống tại khu vực sân đỗ tàu bay. Trong thời gian này, Cảng hàng không Quốc tế Nội Bài sẽ bổ sung quân số lực lượng kiểm soát an ninh hàng không để trực sẵn sàng; rà soát, sẵn sàng triển khai các lực lượng cứu hỏa, y tế để ứng phó khi có tình huống khẩn nguy; tăng cường phối hợp với các lực lượng liên quan để đảm bảo an ninh hàng không.

Trước đó, ngày 22.7, Cục Hàng không Việt Nam ra quyết định áp dụng biện pháp kiểm soát an ninh hàng không tăng cường cấp độ 1 tại các cảng hàng không, sân bay, các cơ sở cung cấp dịch vụ không lưu, các hãng hàng không, các doanh nghiệp cung cấp dịch vụ hàng không trong thời gian tổ chức tang lễ đồng chí Tổng Bí thư Nguyễn Phú Trọng. Thời gian áp dụng từ 17h ngày 22.7 đến hết 24h ngày 26.7.

Cục Hàng không Việt Nam yêu cầu các cơ quan, đơn vị căn cứ quy định để triển khai các biện pháp kiểm soát an ninh hàng không tăng cường phù hợp. Trong thời gian áp dụng biện pháp kiểm soát an ninh hàng không tăng cường cấp độ 1, Cục Hàng không Việt Nam yêu cầu các Cảng vụ Hàng không miền Bắc, miền Trung, miền Nam; Tổng công ty Cảng hàng không Việt Nam; Tổng công ty Quản lý bay Việt Nam; các hãng hàng không Việt Nam báo cáo tình hình công tác bảo đảm an ninh hàng không. Trường hợp cần xác minh, làm rõ vụ việc (nếu có), Cục Hàng không Việt Nam trực tiếp liên hệ đến các cơ quan, đơn vị. Trường hợp có vụ việc đột xuất, Cục Hàng không Việt Nam yêu cầu các cơ quan, đơn vị báo cáo ngay khi phát hiện vụ việc theo quy định tại Chỉ thị số 7572/CT-CHK của Cục trưởng Cục Hàng không Việt Nam về công tác thông tin, báo cáo vụ việc vi phạm quy định an ninh hàng không. **P.V**

"Điểm trắng" nơi… Mường Khương?

Kỳ cuối: CÁC TỔ CHỨC, CÁ NHÂN NGHIÊM TÚC RÚT KINH NGHIỆM!

● NGỌC TRUNG

Trước sự việc huyện Mường Khương (Lào Cai) bị thu hồi cả ba điểm du lịch cấp tỉnh với thực tế gần như không được quan tâm và đầu tư suốt nhiều năm qua, thực sự khiến cho dư luận không khỏi băn khoăn và muốn đi tìm lời giải.

Như đã đề cập ở kỳ trước, trả lời phỏng vấn *Văn Hóa*, ông Trần Văn Thái, Trưởng phòng VHTT và ông Lục Văn Thành, Phó Chánh Văn phòng UBND huyện Mường Khương đều đưa ra cùng một lý do chính yếu, khiến địa phương này bị thu hồi cả ba điểm du lịch, đó là không được quan tâm đầu tư. Cụ thể, huyện không đủ ngân sách để đầu tư trong khi UBND tỉnh, Sở Du lịch Lào Cai cũng chưa thể hỗ trợ.

Ai đứng ra để xin, ai đứng ra để làm?

Trước sự lý giải này của các phòng chức năng huyện Mường Khương, một cán bộ Sở Du lịch Lào Cai cho rằng: "Khi đã đề nghị công nhận điểm du lịch trình tỉnh thì bản thân địa phương phải cố gắng xây dựng, duy trì, phát triển. Ai lấy đâu ra tiền để cứ đổ vào. Trên đấy, sau khi rà soát thì huyện cũng đồng tình trình công văn đề nghị thu hồi, sau này những điểm có khả năng phục hồi và làm được du lịch, chính quyền địa phương, đơn vị được giao phải đứng lên làm chứ không thể giữ rồi tính sau. Về vấn đề đầu tư, ai đứng ra để xin, ai đứng ra để làm? Các huyện miền núi về cơ bản khá giống nhau, quan trọng là địa phương có tài nguyên gì, sản phẩm gì đặc sắc mới làm được, chứ không chỉ chờ đầu tư. Sở Du lịch không thể dồn hết nguồn lực cho tất cả các địa phương, cũng phải theo thứ tự ưu tiên. Ví dụ như tỉnh đang hướng tới Bắc Hà thì ưu tiên cho Bắc Hà…".

Trong khi đó, theo ông Hà Văn Thắng, Giám đốc Sở Du lịch, nếu không đề nghị UBND tỉnh thu hồi quyết định đã công nhận thì các điểm du lịch này sẽ không đảm bảo theo quy định của Luật Du lịch, cũng như mục tiêu đề ra; đồng thời cũng là cảnh báo cho các địa phương cần quan tâm đầu tư cho các điểm du lịch, bởi để công nhận được một điểm du lịch tốn rất nhiều công sức từ khảo sát đến xây dựng hồ sơ, thẩm định… Đừng để các điểm du lịch chỉ có tên trên giấy. Nhưng, đối với những điểm du lịch thiếu sự quan tâm và đầu tư từ tỉnh đến huyện, để rồi "cực chẳng đã" phải thu hồi như lời Giám đốc Sở Du lịch Lào Cai, thì ai phải chịu trách nhiệm?

Theo dõi sát sao hoạt động của địa phương, ông Nguyễn Lê Phúc, Phó Cục trưởng Cục Du lịch Quốc gia Việt Nam chỉ đồng tình một phần nào với cách giải thích như trên. "UBND cấp tỉnh thu hồi quyết định công nhận điểm du lịch trong trường hợp điểm du lịch không còn bảo đảm điều kiện quy định tại khoản 1 Điều 23 của Luật Du lịch. Chính vì vậy, nếu quá trình quản lý, kiểm tra, giám sát, UBND tỉnh Lào Cai xét thấy các điểm du lịch nói trên không còn đáp ứng các điều kiện theo quy định của Luật Du lịch thì việc thu hồi quyết định công nhận là đúng". Hơn nữa, các điểm du lịch này được công nhận theo quy định tại Luật Du lịch năm 2005. Luật Du lịch năm 2017 được ban hành đã có nhiều thay đổi, đặc biệt, không còn quy định về tuyến du lịch như đã nêu trong quyết định số 1669/QĐ-UBND của UBND tỉnh Lào Cai. Bên cạnh đó, Luật Quy hoạch và nhiều quy định tại các luật khác cũng thay đổi nên việc rà soát, thay đổi của địa phương là hoàn toàn phù hợp", ông Phúc nói. Tuy nhiên, theo Phó Cục trưởng Cục Du lịch, không phải cứ thu hồi xong là thôi.



"Mường Khương là huyện mang vẻ đẹp hoang sơ đầy quyến rũ với thiên nhiên hùng vĩ, đồng thời cất giữ những giá trị văn hóa đặc biệt của cộng đồng dân tộc thiểu số. Vì vậy đây là sự việc rất đáng tiếc, ít nhiều gây ảnh hưởng tới hình ảnh và sức hấp dẫn của du lịch huyện Mường Khương nói chung và cá nhân, tổ chức kinh doanh, quản lý các điểm du lịch nói riêng.

(Ông NGUYỄN LÊ PHÚC, Phó Cục trưởng Cục Du lịch Quốc gia Việt Nam)

Cần sớm hồi sinh du lịch Mường Khương

Lào Cai là địa phương phát triển du lịch mạnh mẽ. Sa Pa thậm chí đang xảy ra tình trạng quá tải. Thế nhưng Mường Khương lại trở thành "điểm trắng" du lịch. Hỏi huyện, huyện kêu khó khăn, không có kinh phí đầu tư cho du lịch. Hỏi Sở, Sở cho là trách nhiệm của huyện, để được hỗ trợ cũng phải chờ đến lượt. Vậy để xảy ra tình trạng này, trách nhiệm cần thuộc về một địa chỉ cụ thể chứ không thể "hòa cả làng".

Trả lời câu hỏi này của phóng viên *Văn Hóa*, Phó Cục trưởng Cục Du lịch Quốc gia Việt Nam Nguyễn Lê Phúc thẳng thắn chỉ ra: "Liên quan tới nội dung này, tôi cho rằng, việc công nhận hay thu hồi quyết định công nhận điểm du lịch phải tuân thủ quy định của Luật Du lịch và thuộc thẩm quyền của UBND cấp tỉnh. Sau khi điểm du lịch được công nhận theo quy định của Luật Du lịch, chính quyền địa phương các cấp có trách nhiệm quản lý nhà nước đối với điểm du lịch, còn việc tổ chức kinh doanh, phát triển điểm du lịch và duy trì điều kiện công nhận là quyền và trách nhiệm của cá nhân, tổ chức quản lý điểm du lịch". Ông Phúc đánh giá: "Mường Khương là huyện mang vẻ đẹp hoang sơ đầy quyến rũ với thiên nhiên hùng vĩ, đồng thời cất giữ những giá trị văn hóa đặc biệt của cộng đồng dân tộc thiểu số. Vì vậy đây là sự việc rất đáng tiếc, ít nhiều gây ảnh hưởng tới hình ảnh và sức hấp dẫn của du lịch huyện Mường Khương nói chung và cá nhân, tổ chức kinh doanh, quản lý các điểm du lịch nói riêng".

Phó Cục trưởng Cục Du lịch Quốc gia Việt Nam đưa ra kiến nghị rằng, để phát triển du lịch trở thành một trong những điểm đến hấp dẫn của tỉnh Lào Cai, trong thời gian tới, huyện Mường Khương phải tự lựa chọn hướng đi cho mình, hoặc là thực hiện đầy đủ các quy định, điều kiện để đề nghị công nhận lại các điểm cũ, hoặc là thúc đẩy hình thành các điểm mới. "Dù vậy, qua đây, tôi đề nghị các tổ chức, cá nhân quản lý các điểm du lịch nói trên nghiêm túc rút kinh nghiệm, tiếp tục đầu tư phát triển, hoàn thiện các điều kiện công nhận điểm du lịch, chuẩn bị hồ sơ đề nghị công nhận điểm du lịch theo quy định trong thời gian tới. Đồng thời đề nghị UBND tỉnh Lào Cai chỉ đạo các cơ quan chức năng tiếp tục đồng hành, hướng dẫn các tổ chức, cá nhân khắc phục những khó khăn, vướng mắc, hoàn thiện các điều kiện công nhận điểm du lịch theo quy định, góp phần nâng cao chất lượng sản phẩm, dịch vụ du lịch huyện Mường Khương, thu hút khách du lịch trong nước và quốc tế", ông Phúc nhấn mạnh.

Đúng như Phó Cục trưởng Cục Du lịch Quốc gia Việt Nam nói, "Mường Khương là huyện mang vẻ đẹp hoang sơ đầy quyến rũ với thiên nhiên hùng vĩ, đồng thời cất giữ những giá trị văn hóa đặc biệt của cộng đồng dân tộc thiểu số. Vì vậy đây là sự việc rất đáng tiếc, ít nhiều gây ảnh hưởng tới hình ảnh và sức hấp dẫn của du lịch huyện Mường Khương nói chung và cá nhân, tổ chức kinh doanh, quản lý các điểm du lịch nói riêng. Ông Phúc đánh giá: "Mường Khương là huyện mang vẻ đẹp hoang sơ đầy quyến rũ với thiên nhiên hùng vĩ, đồng thời cất giữ những giá trị văn hóa đặc biệt của cộng đồng dân tộc thiểu số. Vì vậy đây là sự việc rất đáng tiếc, ít nhiều gây ảnh hưởng tới hình ảnh và sức hấp dẫn của du lịch huyện Mường Khương nói chung và cá nhân, tổ chức kinh doanh, quản lý các điểm du lịch nói riêng. Ông Phúc đánh giá: "Mường Khương là huyện mang vẻ đẹp hoang sơ đầy quyến rũ với thiên nhiên hùng vĩ, đồng thời cất giữ những giá trị văn hóa đặc biệt của cộng đồng dân tộc thiểu số. Vì vậy đây là sự việc rất đáng tiếc, ít nhiều gây ảnh hưởng tới hình ảnh và sức hấp dẫn của du lịch huyện Mường Khương nói chung và cá nhân, tổ chức kinh doanh, quản lý các điểm du lịch nói riêng".



"Điểm trắng" nơi… Mường Khương?

● NGỌC TRUNG

Mường Khương (Lào Cai) từ lâu đã được biết đến với sự giàu có về tiềm năng du lịch khi nơi đây có đến ba điểm du lịch cấp tỉnh. Thế nhưng, không hiểu sao, các điểm du lịch ấy lại bị đột nhiên thu hồi, khiến Mường Khương trở thành "điểm trắng". Chuyện gì đang xảy ra ở đây?

Kỳ 1: CÓ AI LÊN MƯỜNG KHƯƠNG?

Từ thị xã Sa Pa, nhiều du khách tiếp tục cho hành trình khám phá tại những địa phương khác, có đoàn lên Y Tý (huyện Bát Xát) săn mây, có người đến Bắc Hà xem chợ phiên, nhưng nhiều du khách khi được hỏi thì không mấy ai đi Mường Khương, nơi được mệnh danh "thảng địa nơi cõng trời".

Sau tháng đầu năm 2024 đánh dấu bước phục hồi mạnh mẽ của ngành Du lịch Việt Nam. Theo Cục Du lịch Quốc Gia Việt Nam, khách du lịch quốc tế đến Việt Nam trong 6 tháng đầu ước đạt hơn 8,83 triệu lượt, tăng 58,4% so với cùng kỳ năm 2023 và tăng 4,1% so với cùng kỳ năm 2019.

Khách nội địa trong 6 tháng đầu năm 2024 ước đạt 66,5 triệu lượt. Tổng thu từ khách du lịch trong 6 tháng ước đạt khoảng 436,5 nghìn tỉ đồng. Trong đó, Lào Cai góp phần không nhỏ cho sự thành công của ngành Du lịch khi 6 tháng đầu năm 2024, toàn tỉnh đã đón hơn 4,5 triệu lượt khách du lịch, tăng hơn 9% so với cùng kỳ năm 2023. Tổng thu từ khách du lịch đạt hơn 15 nghìn tỉ đồng, đạt 55,17% kế hoạch năm 2024.

Trong bức tranh tổng thể tươi màu ấy vẫn xuất hiện những gam màu xám, điển hình như trường hợp huyện Mường Khương, nơi có 3 điểm du lịch từ cách đây gần 20 năm nay vừa bị UBND tỉnh Lào Cai ra quyết định thu hồi toàn bộ. Đó là điểm du lịch Hàm Rồng (gồm hang động, thác nước Hàm Rồng và chợ phiên trung tâm huyện Mường Khương); điểm du lịch Vàng Leng (gồm làng văn hóa Vàng Leng, xã Tung Chung Phố và Leng, xã Nấm Ooc, xã Nấm Lư); điểm du lịch Cao Sơn (gồm chợ phiên Cao Sơn và làng nghề, làng văn hóa Ngải Phóng Chồ, xã Cao Sơn). Như thế đến nay huyện Mường Khương bị coi là "điểm trắng" du lịch, một trường hợp chưa từng có tiền lệ trên cả nước.

Ai cũng biết huyện vùng cao này có rất nhiều yếu tố thuận lợi để phát triển du lịch. Đó là khí hậu mát mẻ ở độ cao 1.200-1.400m, giao thông thuận tiện; cảnh quan thiên nhiên hùng vĩ, núi non trùng trùng, điệp điệp cùng hệ thống hang động kỳ bí; tài nguyên rừng phong phú với điện tích lên đến 24.000 ha; sự phong phú về văn hóa, thể hiện ở cả văn hóa phi vật thể và vật thể với 23 dân tộc, trong đó các dân tộc thiểu số chiếm 89,3% dân số; có nhiều sản vật nông nghiệp đã nổi tiếng khắp nơi, như tương ớt và quýt Mường Khương, chè Shan tuyết cổ thụ Tà Thàng, chè Lũng Vai, Thanh Bình, đứa Bàn Lầu… Phác qua như thế để thấy rằng, tài nguyên du lịch của huyện Mường Khương là niềm mơ ước của nhiều địa phương khác, là "của để dành" cho biết bao thế hệ, thế nhưng đúng một cái, những điểm du lịch được UBND tỉnh Lào Cai công nhận cách đây gần hai thập kỷ đã bị "khai tử", khiến nơi đây rơi vào cảnh đìu hiu du khách. Nói cách khác, từ nhiều cái "có" lại trở thành nơi không có điểm du lịch, thật đáng để đau đầu và trăn trở.

Năm giờ, trời từ mờ sáng, thật huyện ào ào bởi lớp sương mù như tấm chăn mỏng đặt bừng bờ lên phố mà nhập nhô, trắp trùng tới tận chân trời. Bước xuống xe, gió điu hòa và tấy luồn cả cái hơi lạnh đặc trưng của núi rừng khiến cái rét nhẹ khỏe cũng nghiệp của gió điều hòa và tấy luồn cả cái đây bỗng khi trong lành hay, như kẻ nóng sốt chợt được bàn tay ai dịu mát vuốt nhẹ lên trán. Nhưng Sa Pa không đơn thuần là điểm đến, khu du lịch trong điểm đã đón gần 2 triệu lượt khách từ đầu năm đến nay còn đông vui tới như trạm trung chuyển. Không ít du khách ghé Sa Pa rồi tiếp tục lên đường khám phá những vùng đất khác. Đi cùng chuyến xe với chúng tôi, một nhóm bạn trẻ rộn rã bàn kế hoạch du ngoạn Lào Cai. Họ dành buổi sáng nghỉ ngơi, trải nghiệm những điểm tham quan mới tại Sa Pa, đến buổi chiều bắt xe đi Bắc Hà cho kịp phiên chợ sớm mai. "Xe từ Sa Pa đến Bắc Hà giờ nào cũng có, phòng ngừa chúng tôi cũng đặt sẵn rồi, nên thảnh thơi lắm. Chỉ chờ đến chợ sáng mai thôi", anh bạn trẻ đậm người vừa trả lời chúng tôi vừa mơ màng về nỗi thăng số ngày ngợi khởi trên vùng cao nguyên trắng. Bắc Hà, trong 6 tháng đầu năm đón 432.700 lượt khách, không ít người đi xe khách hoặc tự đi chuyến từ Sa Pa.

Khác sự sôi nổi của nhóm bạn trẻ đi Bắc Hà là vẻ phòng trầm của gã phượt thủ chúng tôi tình cờ gặp gỡ tại điểm thuê xe máy. Không phụ kiện tay, găng, kính, mũ, không bình đoàn rầm rộ, gã một mình lên Y Tý (huyện Bát Xát) săn mây. Không phải lần đầu mà nhiều lần đặt chân tới đỉnh Lao Thần, gã vẫn chưa hết mê đắm vẻ đẹp liêu trai của chốn thâm sơn cùng cốc. Và tình cảng kẻ độc hành lại được thưởng thức chén rượu ngô, miếng thịt nướng trong cái lạnh se sắt của chốn khe hẻm, bản địa hiu. Vậy thì sẽ gì chút đường sá xa xôi, hiểm trở. Năm đầu năm nay huyện Bát Xát đón 143.000 lượt du khách, bằng 80% lượng du khách cả năm ngoái. Từ Sa Pa đi Bắc Hà có, đi Bát Xát có, đi Bảo Yên cũng nhiều, câu trả lời của các khách chọt gặp trên đường cũng khiến chúng tôi thắc mắc tại sao chưa gặp ai đi Mường Khương. Hỏi người dân địa phương, hỏi tài xế chạy xe tuy mới biết chẳng hề có chuyện nào đi thẳng từ Sa Pa lên Mường Khương, câu "đường đi Bắc lắm". Câu hỏi "Ai đi Mường Khương" của chúng bạn dần như lời chào xã thăm hỏi rồi trở thành câu sát, rốt cuộc chẳng khác nào hỏi tu từ.

Lên đường đi Mường K theo quốc lộ 4D, chúng tôi chóng bắt gặp hết sự k này đến điều ngờ ngàn Đường đi không chỉ để Bắc Hà hay Bát Xát dùng từ đẹp, đẹp từ ch lẫn phong cảnh. Đặc t từ TP Lào Cai, đường nâng cấp, phẳng phiu, Con đường như dải lụ ngang nối non bằng v của vùng Tây Bắc. Đi thôi thúc chúng tôi t đáp cho câu hỏi, "tại ai lên Mường Khươn đu lịch?". ■

Thị trấn Mường Khương ẩn hiện trong sương

Ảnh: CÔNG TT HUYỆN MƯỜNG KHƯƠNG

"Điểm trắng" nơi… Mường Khương?

Kỳ 2: CHỈ TẠI KHÔNG AI ĐẦU TƯ!

● NGỌC TRUNG

Có một câu nói, "đường đi không khó vì ngăn sông cách núi, mà khó vì lòng người ngại núi e sông". Đường lên Y Tý (Bát Xát, Lào Cai) khó khăn hơn nhiều so với Mường Khương, nhưng du khách cũng chẳng "ngại núi e sông". Vậy, điều gì khiến du khách ít đến Mường Khương?

Theo ông Hà Văn Thắng, Giám đốc Sở Du lịch Lào Cai, những nguyên nhân cơ bản khiến các điểm du lịch của huyện Mường Khương bị thu hồi là "không được đầu tư phát triển cũng như quản lý, khai thác, phát huy giá trị của điểm du lịch đã được công nhận; không duy trì đảm bảo các điều kiện của điểm du lịch và hồ sơ đề nghị công nhận điểm du lịch không được bổ sung mới theo quy định của Luật Du lịch". Sự nhận diện này liệu đã xác đáng?

Không chốn dừng chân

Từ TP Lào Cai lên thị trấn Mường Khương khoảng 60km, mất độ một giờ chạy xe. Trên đường, chúng tôi bắt gặp khá nhiều xe khách khá cũ kỹ, không phù hợp để vận chuyển khách du lịch, tiếp nữa là cơ sở lưu trú. Theo số liệu năm 2023, trên địa bàn huyện có 10 cơ sở lưu trú với 93 phòng và 143 giường, cơ bản đảm bảo phục vụ khách du lịch. Tuy nhiên, qua kiểm tra về công tác về an toàn phòng cháy, chữa cháy có 5/10 cơ sở chưa đạt. Hai cơ sở dừng hoạt động kinh doanh lưu trú do không khắc phục được phòng cháy, chữa cháy. Hiện chỉ còn 8 cơ sở lưu trú, với 80 phòng, 124 giường.

Cũng vì thế, việc du khách đặt phòng khá khó khăn. Hầu hết các ứng dụng đặt phòng phổ biến đều không có bất cứ thông tin gì về các cơ sở lưu trú trên địa bàn huyện Mường Khương. Hỏi người dân địa phương, đa số là đồng bào dân tộc thiểu số. Có người không biết điểm du lịch này ở đâu. Có người chỉ… sai đường, khiến chúng tôi nhầm tưởng thác Sảng Chảy là thác Hàm Rồng.

Ghé Sảng Chảy, đường đi vào thác là bờ kênh khiến chúng tôi hết hồn, hết vía. Đâu ngờ, đường vào động Hàm Rồng càng "kinh hãi" hơn. Vẫn đề này đã được chúng tôi đề cập trong bài viết *Mọi đường vào đều bị "phong tỏa"* (Báo *Văn Hóa* số 84, ra ngày 12.7.2024). Trả lời phóng viên *Văn Hóa*, ông Trần Văn Thái, Trưởng phòng VHTT huyện Mường Khương cho biết: "Đi kiểm tra cả ba điểm thì cả ba điểm gần như chưa được đầu tư gì cả. Ngay như động Hàm Rồng là di tích danh thắng cấp cấp tỉnh từ năm 2003 nhưng đến nay vẫn chưa được đầu tư đường vào cũng không có. Ngay cả những cái ấy cũng không được đầu tư thì rất khó, vì huyện Mường Khương là huyện nghèo. Nguồn lực không có…".

(Ông TRẦN VĂN THÁI, Trưởng phòng VHTT huyện Mường Khương)

Đường đi không "điểm đến"

Điểm du lịch Hàm Rồng (gồm hang động, thác nước Hàm Rồng và chợ phiên trung tâm huyện Mường Khương). Hỏi người dân địa phương, hỏi tài xế chạy xe tuy mới biết chẳng hề có chuyện nào đi thẳng từ Sa Pa lên Mường Khương, câu "đường đi Bắc lắm". Câu hỏi "Ai đi Mường Khương" của chúng bạn dần như lời chào xã thăm hỏi rồi trở thành câu sát, rốt cuộc chẳng khác nào hỏi tu từ.

Lên đường đi Mường K theo quốc lộ 4D, chúng tôi chóng bắt gặp hết sự k này đến điều ngờ ngàn Đường đi không chỉ để Bắc Hà hay Bát Xát dùng từ đẹp, đẹp từ ch lẫn phong cảnh. Đặc t từ TP Lào Cai, đường nâng cấp, phẳng phiu, Con đường như dải lụ ngang nối non bằng v của vùng Tây Bắc. Đi thôi thúc chúng tôi t đáp cho câu hỏi, "tại ai lên Mường Khươn đu lịch?". ■

Vẻ hùng vĩ của thác Pảo Tùng ở huyện Mường Khương

Nỗ lực **hút khách Hàn Quốc**

● **ĐINH AN - THỦY TIÊN**

Sau Diễn đàn Xúc tiến du lịch và hợp tác văn hóa Việt Nam - Hàn Quốc năm 2024 do Bộ VHTTDL tổ chức đầu tháng 7 với sự tham dự của Thủ tướng Chính phủ Phạm Minh Chính, các tổ chức, địa phương trong cả nước đã có nhiều hoạt động thiết thực để thúc đẩy hoạt động xúc tiến, quảng bá, truyền thông du lịch Việt Nam và Hàn Quốc.

Quảng bá điểm đến Việt Nam hấp dẫn

Hiệp hội Du lịch Việt Nam (VITA) đã tham dự Hội chợ Du lịch Quốc tế Hàn Quốc (KITS) 2024 lần thứ 8 diễn ra tại Trung tâm Triển lãm Quốc tế Hàn Quốc KINTEX (thành phố Goyang, tỉnh Gyeonggi), từ ngày 19-22.7. Sự kiện thu hút 250 cơ quan, doanh nghiệp tham gia. Trong đó có 130 địa phương trong nước, các thành phố ở nước ngoài, các doanh nghiệp, tổ chức, hiệp hội liên quan đến du lịch với khoảng 500 gian hàng. Nhiều hoạt động giới thiệu, quảng bá du lịch Việt Nam ấn tượng, gian hàng chung Du lịch Việt Nam do Hiệp hội Du lịch Việt Nam chủ trì xây dựng đã đem đến cho du khách quốc tế và người dân Hàn Quốc hình ảnh điểm đến Việt Nam hấp dẫn, đa trải nghiệm.

Ông Vũ Thế Bình, Chủ tịch Hiệp hội Du lịch Việt Nam nhấn mạnh: "Sau chuyến thăm chính thức Hàn Quốc từ ngày 30.6 đến 3.7.2024, Thủ tướng Chính phủ Phạm Minh Chính đã khẳng định "Quan hệ giữa Việt Nam và Hàn Quốc đang trong giai đoạn phát triển tốt đẹp nhất, hai bên đã trở thành những đối tác quan trọng hàng đầu của nhau". Về du lịch, Hàn Quốc là thị trường gửi khách lớn nhất tới Việt Nam trong 2 năm vừa qua, Việt Nam cũng là thị trường quan trọng của du lịch Hàn Quốc. Tính đến hết 6 tháng đầu năm 2024 Việt Nam đã đón và phục vụ gần 2,3 triệu lượt khách Hàn Quốc. Ở chiều ngược lại, năm 2023 Việt Nam là thị trường gửi khách đến Hàn Quốc lớn thứ 5 trên thế giới và lớn nhất tại Đông Nam Á. Trong năm 2024, Hàn Quốc kỳ vọng thu hút 550.000 lượt khách Việt Nam. Ngoài các địa danh nổi tiếng, quen thuộc đối với du khách Hàn Quốc, tại Hội chợ KITS 2024 các doanh nghiệp du lịch của Việt Nam cũng giới thiệu những sản phẩm du lịch và điểm đến mới dành riêng cho thị trường Hàn Quốc như: Ninh Bình, Bình Định, Đà Lạt - Lâm Đồng, Phú Quốc...".

Ông Vũ Thế Bình mong rằng, qua sự kiện sẽ góp phần thúc đẩy mối quan hệ song phương, đặc biệt là hợp tác, phát triển du lịch giữa 2 nước. "Tôi tin rằng việc Du lịch Việt Nam tham gia Hội chợ KITS 2024 sẽ góp phần tăng cường sự trao đổi khách giữa du lịch Việt Nam và Hàn Quốc tới. Tôi hy vọng các doanh nghiệp Hàn Quốc sẽ tìm kiếm được các đối tác mới từ Việt Nam, các điểm đến mới, các dịch vụ du lịch mới tại Việt Nam, đưa khách đến khám phá", ông Bình cho biết.



Gian hàng chung Du lịch Việt Nam tại Hội chợ KITS 2024 Hàn Quốc

> *"Hàn Quốc là thị trường gửi khách lớn nhất tới Việt Nam trong 2 năm vừa qua, Việt Nam cũng là thị trường quan trọng của du lịch Hàn Quốc. Tính đến hết 6 tháng đầu năm 2024 Việt Nam đã đón và phục vụ gần 2,3 triệu lượt khách Hàn Quốc. Ở chiều ngược lại, năm 2023 Việt Nam là thị trường gửi khách đến Hàn Quốc lớn thứ 5 trên thế giới và lớn nhất tại Đông Nam Á. Trong năm 2024, Hàn Quốc kỳ vọng thu hút 550.000 lượt khách Việt Nam."*
>
> **(Ông VŨ THẾ BÌNH, Chủ tịch Hiệp hội Du lịch Việt Nam)**

Trước đó, trong chuyến làm việc tại Hàn Quốc, Chủ tịch Hiệp hội Du lịch Việt Nam Vũ Thế Bình đã gặp gỡ, làm việc với Chủ tịch Hiệp hội đại lý lữ hành Hàn Quốc (KATA) Oh Chang Hee. Hai bên đã thống nhất ký kết Biên bản ghi nhớ với mục tiêu thiết lập quan hệ đối tác giữa VITA và KATA nhằm giúp mở rộng trao đổi du lịch bền vững giữa Việt Nam và Hàn Quốc.

Phát động chiến dịch "Enjoy Da Nang Again"

Để thu hút khách Hàn Quốc quay trở lại Đà Nẵng, mới đây Bí thư Thành ủy Đà Nẵng Nguyễn Văn Quảng đã dẫn đầu đoàn công tác xúc tiến đầu tư - du lịch, tổ chức chương trình quảng bá xúc tiến du lịch tại Seoul và chính thức phát động chiến dịch "Enjoy Da Nang Again". Chương trình đã giới thiệu, cập nhật thông tin về những sản phẩm du lịch mới và đặc sắc, đặc biệt dành cho thị trường Hàn Quốc, đồng thời tạo cơ hội để doanh nghiệp du lịch Đà Nẵng, Quảng Nam và Thừa Thiên Huế tăng cường mở rộng và kết nối kinh doanh với các đối tác tại Hàn Quốc.

Ông Trần Chí Cường, Phó Chủ tịch UBND TP Đà Nẵng tại các sự kiện này đã chia sẻ thông tin về sự tăng trưởng ấn tượng của khách Hàn Quốc trong nửa đầu năm 2024. Theo đó, tổng lượng khách Hàn Quốc lưu trú tại Đà Nẵng đạt trên 822.000 lượt, chiếm hơn 41% trong tổng cơ cấu khách quốc tế đến Đà Nẵng. Con số này đã chạm mốc tổng lượng khách Hàn Quốc tại Đà Nẵng năm 2023 (935.000) và đạt gần 50% tổng lượt khách Hàn Quốc cả năm 2019. Đây là minh chứng cho sự yêu mến của du khách Hàn Quốc đối với Đà Nẵng, cũng như sự hấp dẫn của điểm đến từ những đổi mới không ngừng về sản phẩm và chất lượng dịch vụ.

Chiến dịch "Enjoy Da Nang Again" được tổ chức từ ngày 15.7 đến hết năm 2024. Đáp lại tình cảm yêu mến của du khách Hàn Quốc dành cho điểm đến Đà Nẵng, "Enjoy Da Nang Again" mang đến nhiều phần quà lưu niệm và gói ưu đãi dành cho du khách Hàn Quốc trở lại Đà Nẵng lần thứ hai kể từ năm 2020 nhằm mang đến cho du khách những trải nghiệm trọn vẹn hơn, thú vị hơn.

Với nhiều sản phẩm dịch vụ mới hấp dẫn, sự hợp tác giao lưu thường xuyên giữa đối tác du lịch Đà Nẵng và du lịch Hàn Quốc tại Seoul, đặc biệt với chiến dịch "Enjoy Da Nang Again", Đà Nẵng xác định giữ vững nhận diện điểm đến trong mắt du khách Hàn Quốc, không chỉ là một điểm đến đặc sắc mà còn là "ngôi nhà thứ hai" với nhiều câu chuyện du lịch đầy cảm hứng và ý nghĩa.

Chương trình giới thiệu du lịch Đà Nẵng cũng được tổ chức tại Busan trong dịp này. Ông Trần Chí Cường cho biết, chính quyền thành phố sẽ tiếp tục triển khai các sáng kiến để mở rộng hợp tác nhiều mặt giữa Đà Nẵng và Busan, phát huy lợi thế về đường bay thẳng, học hỏi lẫn nhau từ những nét tương đồng và sức hấp dẫn du lịch để tăng trưởng trao đổi khách giữa 2 thành phố. Busan là thành phố cảng lớn nhất của Hàn Quốc, nổi tiếng với các sản phẩm du lịch biển, văn hóa, điện ảnh, ẩm thực đa dạng và là một thành phố của sự kiện, thu hút đông đảo khách du lịch MICE. Theo ông Lee Jung Sil, Chủ tịch Tổ chức Du lịch Busan, có khoảng 80.000 lượt du khách Việt Nam du lịch Busan trong năm 2023 và đưa Việt Nam vào top 5 thị trường tại Busan sau Nhật Bản, Trung Quốc, Đài Loan (Trung Quốc) và Mỹ. ■



Đà Nẵng quảng bá du lịch tại thành phố Busan

Tuyên Quang triển khai thực hiện quy hoạch hệ thống du lịch

UBND tỉnh Tuyên Quang vừa ban hành Văn bản chỉ đạo các Sở: VHTTDL; KH&ĐT; Tài chính; TN&MT; TT&TT; Ban quản lý các khu du lịch tỉnh; UBND huyện, thành phố khẩn trương triển khai thực hiện Quyết định số 509/QĐ-TTg của Thủ tướng Chính phủ về phê duyệt Quy hoạch hệ thống du lịch thời kỳ 2021-2030 tầm nhìn đến năm 2045.

Theo đó, giao Sở VHTTDL là đơn vị chủ trì, phối hợp với các Sở, ngành, đơn vị, địa phương tham mưu tổ chức quản lý nhà nước về du lịch theo đúng quy định của pháp luật. Sở TT&MT chủ trì, phối hợp với Sở KH&ĐT; UBND huyện, thành phố rà soát, xây dựng, điều chỉnh các quy hoạch, kế hoạch, dự án của tỉnh đảm bảo tính thống nhất, đồng bộ với Quy hoạch hệ thống du lịch thời kỳ 2021-2030, tầm nhìn đến năm 2045 được Thủ tướng Chính phủ phê duyệt tại Quyết định số 509/QĐ-TTg. Cập nhật nội dung các quy hoạch, kế hoạch, đề án, dự án liên quan đang thực hiện trên địa bàn tỉnh đảm bảo tuân thủ các định hướng về phát triển du lịch trên địa bàn tỉnh, đáp ứng yêu cầu phát triển bền vững, bảo vệ môi trường. Đồng thời, chủ động bố trí quỹ đất phù hợp để thu hút đầu tư các khu du lịch quốc gia và hệ thống kết cấu hạ tầng kết nối phù hợp với nguồn lực và nhu cầu của tỉnh. Ban Quản lý các khu du lịch tỉnh căn cứ chức năng, nhiệm vụ phát triển du lịch tại các khu du lịch được giao quản lý, tập trung khai thác, phát triển các sản phẩm du lịch dựa trên lợi thế về tài nguyên du lịch tự nhiên, văn hóa để hình thành các dòng sản phẩm du lịch đặc sắc...

MINH LÝ

Cách làm hay từ "cầm tay chỉ việc"

● **Bài, ảnh: TÂN BÌNH**

Nhằm thực hiện hiệu quả Dự án 6 về "Bảo tồn, phát huy giá trị văn hóa truyền thống tốt đẹp của các dân tộc thiểu số gắn với phát triển du lịch" tỉnh Quảng Bình đã tổ chức nhiều hoạt động thiết thực, cụ thể trong công tác bảo tồn và phát huy các giá trị văn hóa vùng đồng bào dân tộc thiểu số gắn với phát triển du lịch. Những hoạt động này kỳ vọng sẽ tạo những điểm nhấn mới trong đời sống gia đình và kinh tế - xã hội các địa phương vùng đồng bào Bru - Vân Kiều sinh sống.



Các học viên ở xã Kim Thủy được hướng dẫn các kỹ năng tổ chức các hoạt động văn hóa ở địa phương

Mới đây Sở VHTT phối hợp với Sở Du lịch Quảng Bình và Bảo tàng Tổng hợp tỉnh tổ chức lớp tập huấn để hướng dẫn, "cầm tay chỉ việc" giúp các nghệ nhân, già làng, trưởng bản, người có uy tín và đồng bào dân tộc Bru - Vân Kiều ở xã Kim Thủy, huyện Lệ Thủy.

Tham dự lớp tập huấn, hơn 60 học viên là nghệ nhân, già làng, trưởng bản, người có uy tín và đồng bào dân tộc Bru - Vân Kiều ở xã Kim Thủy được cán bộ ngành văn hóa, du lịch truyền đạt những nội dung cơ bản về truyền thống văn hóa của các dân tộc thiểu số ở Quảng Bình. Về hiện trạng và tiềm năng phát triển du lịch văn hóa cộng đồng dân tộc Bru - Vân Kiều ở xã Kim Thủy. Truyền dạy, thực hành kỹ năng trình diễn các nghi thức của lễ hội trỉa lúa của người Bru - Vân Kiều xã Trường Sơn (Quảng Ninh). Kỹ năng xây dựng mô hình di sản kết nối gắn với các hành trình du lịch di sản để phát triển cộng đồng các dân tộc thiểu số có di sản tương đồng…

30 hộ dân ở bản Rum Ho dự lớp tập huấn kiến thức về du lịch và đã được cấp chứng chỉ hành nghề. Nhiều hộ dân khác cũng đã được học, được tập huấn về bảo tồn và phát triển văn hóa cộng đồng; về xây dựng, quản lý, phát triển homestay, chế biến món ăn, tập huấn về spa mát xa ngâm chân thảo dược… Bà Hồ Thị Thành (78 tuổi), người dân tộc Bru - Vân Kiều, một trong số các gia đình làm du lịch cộng đồng thành công ở bản Rum Ho cho biết, nếu như trước đây, cuộc sống của đồng bào ở bản chỉ biết dựa vào rừng thì nay đã có nhiều đổi thay trong nhận thức thông qua các lớp tập huấn, đào tạo, tìm kiếm sinh kế từ chuyện "làm du lịch" từ vốn văn hóa bản địa.

Vụ Văn hóa Dân tộc (Bộ VHTTDL) cũng vừa phối hợp với Sở VHTT Quảng Bình tổ chức lớp tập huấn về công tác văn hóa, gia đình, thể thao và du lịch cho cán bộ, công chức cấp xã, nghệ nhân, già làng, trưởng thôn, bản, người có uy tín vùng đồng bào dân tộc thiểu số. Tham gia lớp tập huấn, 60 học viên là người dân tộc, cán bộ vùng dân tộc ở trên địa bàn tỉnh Quảng Bình được phổ biến các nội dung dự án của Chương trình 1719; nghị quyết, kế hoạch của Tỉnh ủy, UBND tỉnh Quảng Bình về thực hiện công tác dân tộc.

Học viên Hồ Quang ở xã Kim Thủy chia sẻ, tại chương trình học viên còn được truyền đạt những kiến thức về phong trào "Toàn dân đoàn kết xây dựng đời sống văn hóa" ở cơ sở; xây dựng kế hoạch thực hiện công tác gia đình, bình đẳng giới; nắm bắt thực trạng và định hướng phát triển văn hóa du lịch cộng đồng. Vai trò của cán bộ, công chức cấp xã, nghệ nhân, già làng, trưởng thôn, bản, người có uy tín trong việc bảo tồn, phát huy giá trị văn hóa truyền thống tốt đẹp của các dân tộc thiểu số gắn với phát triển du lịch. Cách thức triển khai và trách nhiệm của cán bộ văn hóa, nghệ nhân, già làng, trưởng thôn, bản và người có uy tín trong công tác xây dựng gia đình văn hóa ở vùng đồng bào dân tộc thiểu số và miền núi. Những kiến thức này rất hữu ích, góp phần giúp chúng tôi nâng cao ý thức trong việc gìn giữ nét văn hóa của địa phương, trong các thủ tục hành chính, kể cả việc phát triển du lịch để nâng cao thu nhập…



Khéo léo kết hợp cách chế biến món ăn truyền thống của đồng bào Bru - Vân Kiều để phục vụ du lịch

Ông Mai Xuân Thành, Phó Giám đốc Sở VHTT Quảng Bình cho biết: "Thông qua tổ chức các lớp tập huấn nhằm góp phần bảo tồn, phát huy các giá trị văn hóa truyền thống tốt đẹp của các dân tộc thiểu số ở Quảng Bình gắn với phát triển du lịch vùng đồng bào dân tộc Bru - Vân Kiều ở các địa phương vùng biên giới. Qua các lớp tập huấn nhằm từng bước nâng cao nhận thức của các chủ thể văn hóa; tạo điều kiện cho thế hệ trẻ được tiếp thu, kế thừa các giá trị văn hóa truyền thống tốt đẹp; giữ gìn và xây dựng môi trường văn hóa lành mạnh. Đặc biệt là biết kết hợp các di sản văn hóa với phát triển du lịch để nâng cao đời sống hộ gia đình và chung tay xây dựng bản làng ngày càng đổi mới". ■

Lễ cấp sắc của người Tày

Lễ cấp sắc là một trong những nghi lễ độc đáo, lâu đời của người Tày ở huyện Định Hóa (Thái Nguyên). Đây là dịp để tìm ra một thầy cúng am hiểu phong tục, tập quán dân tộc, có uy tín rất lớn để mọi người gửi gắm sự tin tưởng, bởi hầu hết các hoạt động trong cộng đồng, dòng họ, gia đình của người Tày đều nhờ cậy đến thầy cúng. Do vậy, Lễ cấp sắc trở thành một nét đẹp văn hóa không thể thiếu trong đời sống sinh hoạt của người Tày nơi đây.

Để được làm nghề thầy cúng, bản thân ngoài việc phải có gia đình, dòng họ nhiều đời làm nghề thầy cúng, còn phải là người thực sự có năng lực, kiến thức sâu rộng, uy tín trong cộng đồng. Thầy cúng phải biết đọc sách cổ, biết xem hướng, ngày đẹp, vận mệnh, tướng số. Ngoài ra, thầy cúng còn phải tuân thủ những quy định chặt chẽ, trong đó nhân cách đạo đức được coi trọng hàng đầu.

Lễ cấp sắc được người dân coi là nghi lễ khá nghiêm ngặt, có nhiều tiêu chí. Là ngày trọng đại và vui chung không chỉ của gia đình, dòng họ mà của cả cộng đồng làng xã, nên việc chuẩn bị lễ cấp sắc được chuẩn bị trước đó cả tháng. Đặc biệt, một yêu cầu rất quan trọng trong thực hành nghi lễ cấp sắc, là phải mời được thầy có chức sắc cao hơn chức sắc hiện tại của mình để cấp cho mình. Theo lời các bậc cao niên, hầu như việc trao truyền chỉ thực hiện trong dòng họ.

Trong Lễ cấp sắc, nghi lễ dâng rượu đến Ngọc Hoàng được thực hiện đầu tiên, sau đó đến các bậc thánh thần, tổ tiên, dòng họ; khai quang và xin quẻ âm dương… Lễ vật chuẩn bị cho Lễ cấp sắc gồm rượu, vàng hương, hoa quả, xôi, đồ mặn. Ngay từ hôm trước anh em họ mạc đã đến góp gạo, gà, rượu, thịt... đến ăn mừng. Khi trên nhà đang diễn ra các nghi thức lễ, thì dưới sàn nhà bộ phận đầu bếp tất bật công việc bếp núc, chuẩn bị các thức món dâng kính tổ tiên và làm cơm đãi thực khách.

Sau khi các thủ tục của Lễ cấp sắc hoàn thành, thầy cúng cao tay chủ trì buổi lễ đội mũ, mặc áo cho người vừa được cấp sắc. Sau cùng là lễ tạ ơn, báo cáo Ngọc Hoàng, thánh thần, tổ tiên, dòng họ về việc cấp sắc thành công. Kể từ đây, người được cấp sắc trở thành một thầy cúng thực thụ, được phép thực hành các nghi lễ cúng đám ma, đám cưới, mừng thọ, giải hạn, vào nhà mới, cúng trẻ đầy tháng…



Thầy cúng thực hiện nghi lễ

MINH HÀ

TỔNG BÍ THƯ NGUYỄN PHÚ TRỌNG:

Làm văn hóa khó nhưng

● **PHẠM QUANG LONG**

Trong quãng thời gian công tác ở Sở VHTT Hà Nội, tôi đã nhiều lần được tiếp nhận những ý kiến chỉ đạo trực tiếp của Bí thư Thành ủy Hà Nội Nguyễn Phú Trọng. Giản dị mà vô cùng sâu sắc, thấm thía.

Ngẫm ra trong đời ông, Tổng Bí thư Nguyễn Phú Trọng đã làm rất nhiều việc và có được lòng tin của nhân dân bởi việc làm vì dân, vì nước của mình. Đó là bản lĩnh, nhân cách văn hóa ở ông.

"Vậy nên cần thiết thực"

Ở cả những quan điểm chỉ đạo hay những việc làm cụ thể, ông đều đưa ra những ý kiến chi tiết, dễ hiểu, dễ làm chứ không chỉ đạo chung chung. Lúc thuyết phục tôi về làm Giám đốc Sở VHTT, ông nói giản dị: "Chú đừng lo mình chưa làm bao giờ nên không làm được. Có ai dạy anh làm Bí thư đâu thế mà anh vẫn làm không đến nỗi tồi. Vừa làm, vừa học. Cái chính là mình có ý muốn học, muốn làm những việc có ích. Rồi trong quan hệ với cộng sự phải chân tình, anh em bảo nhau mà làm".

Khi giao cho Sở VHTT chuẩn bị Đề án của chương trình *Phát triển văn hóa, xây dựng người Hà Nội thanh lịch, văn minh, thiết thực kỷ niệm 1000 năm Thăng Long Hà Nội*, ông dặn, đại ý: Lĩnh vực văn hóa rộng, cái gì cũng có văn hóa, gắn với văn hóa. Nói kinh tế, chính trị, xã hội, con người ở trong văn hóa cũng được, gắn liền với văn hóa cũng không sai, đi đến cùng vấn đề cũng còn cãi nhau chán. Nhưng chúng ta làm chương trình này không phải là duy danh định nghĩa, không nói lý thuyết chung chung mà là ứng dụng, là vận dụng vào thực tiễn. Vậy thì lý thuyết cũng phải vững nhưng tìm đến kết luận cuối cùng không phải việc của ta mà là của giới nghiên cứu. Ta cần tạo ra được một chuyển biến từ nhận thức đến hành động, để đẩy văn hóa Hà Nội lên một bước. Đừng kỳ vọng sẽ tạo ra cái gì lớn nhưng phải đưa văn hóa Hà Nội nhích lên phía trước, hướng đến những điều tử tế. Hà Nội đang làm, cả hệ thống chính trị vào cuộc, nhân dân tham gia nhưng mọi sự vẫn còn ngổn ngang lắm. Vậy nên cần *thiết thực*.

Trước những ý kiến chưa thống nhất về mục tiêu phát triển văn hóa Hà Nội, xây dựng người Hà Nội thanh lịch văn minh theo những đường hướng nào…, ông chỉ đạo cần tiếp tục suy nghĩ để tìm ra phương thức hiệu quả nhất. Ông bảo: Các nhà chuyên môn đã nghiên cứu, cũng đã tìm ra những đặc sắc của văn hóa Hà Nội nhưng như thế đã đủ chưa, chất thanh lịch văn minh đã phải là toàn bộ phẩm chất tiêu biểu nhất của Hà Nội chưa, thanh lịch văn minh ngày xưa, "của các cụ" khác với của chúng ta hiện nay thế nào… cần chỉ ra chính xác để còn cùng nhau làm cho được nhiệm vụ này. Khi có ý kiến khá "hàn lâm" trao đổi lại, ông lắng nghe nhưng chỉ trao đổi rất mức độ. Ông nói, vì khó nên mới cần đến chúng ta, mới cần mọi người đầu tư nghiên cứu. Nhưng cần dựa vào luận điểm của Bác Hồ về văn hóa. Đấy không phải là lý thuyết văn hóa mà là đường hướng xây dựng, mục đích hoạt động. Bác nói "Văn hóa phải soi đường cho quốc dân đi, văn hóa phải góp phần xây dựng đời sống mới, chống hủ hóa, tham nhũng, sửa đổi lối sống của đồng bào…", ta cứ theo hướng ấy mà làm chắc sẽ có kết quả. "Tôi chỉ nói phương hướng còn tổ chức thực hiện làm sao, theo cách nào phải dựa vào các nhà chuyên môn và nhân dân", Bí thư Thành ủy Nguyễn Phú Trọng gợi ý.

Tôi đặc biệt thấm thía quan điểm thiết thực, dựa vào các nhà chuyên môn và nhân dân. Công việc không phải chỉ là của những người trong ngành được giao thực hiện. Tư tưởng ấy mãi cho đến Đại hội lần thứ XII mới được xây dựng thành quan điểm chỉ đạo của Đảng, thành những nguyên tắc chỉ đạo trong thực tiễn. Thế mới biết, để những tư tưởng như vậy đi vào cuộc sống cần phải có thời gian và sự thay đổi của nhận thức. Bí thư Thành ủy Nguyễn Phú Trọng khi ấy đưa ra những chỉ đạo sâu sắc mà thấm thía ở cả phương diện lý thuyết lẫn thực tiễn. Khi soạn thảo nội dung chương trình để trình bày trước Thường vụ Thành ủy, chúng tôi gặp một rắc rối nhỏ. Có người không đồng tình với sự chuẩn bị của chúng tôi, phê phán rất nặng và yêu cầu chuẩn bị lại.



Tổng Bí thư Nguyễn Phú Trọng và nguyên Bí thư Thành ủy Hà Nội Phạm Quang Nghị chúc Tết bà con nhân dân Thủ đô tại đền Ngọc Sơn dịp Xuân Đinh Dậu 2017 **Ảnh: DUY LINH**

Nói cho công bằng, đồng chí này hiểu chưa đúng về những giá trị của văn hóa, về sự vận động, biến đổi của đời sống văn hóa, chủ yếu nhìn văn hóa như một hoạt động phong trào, nặng về khía cạnh chính trị của văn hóa chứ không xem xét vấn đề từ góc nhìn bản thể của nó nên yêu cầu phải thay đổi nội dung chương trình và việc này làm khó chúng tôi. Tôi đã giải trình và thuyết phục nhưng đồng chí này không đổi quan điểm.

Tổng kết trao đổi, lúc đó Bí thư Thành ủy Nguyễn Phú Trọng nói rất thuyết phục: Văn hóa là một khái niệm rộng, nội dung đa dạng, lĩnh vực rộng, cho đến thời điểm này có tới hơn 400 định nghĩa khác nhau. Chúng ta không giống như nhà khoa học nghiên cứu để xác định nội hàm khái niệm về văn hóa mà chúng ta xây dựng văn hóa theo quan điểm xây dựng nền văn hóa tiên tiến, đáp ứng được yêu cầu thời đại nhưng lại phải gắn với truyền thống nên cần có quan điểm lịch sử và logic. Đường hướng thì phải xác định, mục tiêu phải đặt ra nhưng việc chuyên môn nên để những người chuyên môn làm. Thế là bản Đề cương được thông qua. Ông nhắc riêng tôi: "Làm văn hóa khó thế đấy nhưng đừng nản. Cái chính là thực tiễn sẽ chứng minh tính đúng đắn và hiệu quả của chương trình. Thế nên cần cố gắng".

Không chỉ có thế, có lần ông đã uốn nắn cách đánh giá chưa chuẩn mực ở một số người quá coi trọng kinh tế mà chưa đánh giá đúng vai trò của văn hóa. Ông phân tích kỹ quan điểm không tập trung chỉ đạo phát triển Hà Nội thành trung tâm kinh tế dẫn đầu cả nước, nhưng về văn hóa thì nhất thiết phải trở thành đầu tàu, phải là hình mẫu cho cả nước. Ông bảo, không làm được điều ấy là chúng ta mắc lỗi với Hà Nội và nhân dân cả nước, vì Hà Nội là Thủ đô, là bộ mặt của cả nước. Việc này phải phấn đấu gian khổ, lâu dài nhưng Đảng bộ và nhân dân Hà Nội phải kiên trì phấn đấu thực hiện bằng được mục tiêu ấy. Công việc đang triển khai thì Bí thư Thành ủy Hà Nội Nguyễn Phú Trọng được bầu làm Chủ tịch Quốc hội. Ông rời Hà Nội nhưng những chỉ đạo của ông về văn hóa vẫn được Hà Nội triển khai. Khi Luật Thủ đô ra đời, mục tiêu phấn đấu để trở thành trung tâm hàng đầu của cả nước về văn hóa đã được luật hóa. Tư tưởng ấy khẳng định tầm nhìn của ông khi còn giữ trọng trách Bí thư Thành ủy.

> *"Văn hóa là một khái niệm rộng, nội dung đa dạng, lĩnh vực rộng, cho đến thời điểm này có tới hơn 400 định nghĩa khác nhau. Chúng ta không giống như nhà khoa học nghiên cứu để xác định nội hàm khái niệm về văn hóa mà chúng ta xây dựng văn hóa theo quan điểm xây dựng nền văn hóa tiên tiến, đáp ứng được yêu cầu thời đại nhưng lại phải gắn với truyền thống nên cần có quan điểm lịch sử và logic. Đường hướng thì phải xác định, mục tiêu phải đặt ra nhưng việc chuyên môn nên để những người chuyên môn làm."*
>
> **(Tổng Bí thư NGUYỄN PHÚ TRỌNG)**

Trong bài phát biểu tại Hội nghị Văn hóa toàn quốc năm 2021, tư tưởng về văn hóa và con người Việt Nam trong thời kỳ hội nhập được ông nói kỹ hơn, đầy đủ mà cũng đa diện hơn. Vấn đề giá trị văn hóa dân tộc, quốc gia, gia

50 năm xây dựng nền văn hóa tiên tiến, đậm đà bản sắc dân tộc

● **MINH NGỌC**

Ngày 23.7 tại Hoàng thành Thăng Long, Hội đồng Lý luận TƯ phối hợp với Thành ủy Hà Nội tổ chức Hội thảo khoa học "50 năm xây dựng nền văn hóa tiên tiến, đậm đà bản sắc dân tộc: Một số vấn đề lý luận và thực tiễn".

Hội thảo được tổ chức nhằm đánh giá quá trình thực hiện Nghị quyết Đại hội XIII của Đảng về văn hóa và kết luận của Tổng Bí thư Nguyễn Phú Trọng tại Hội nghị Văn hóa toàn quốc năm 2021, hướng tới kỷ niệm 50 năm Giải phóng miền Nam, thống nhất đất nước (1975-2025).

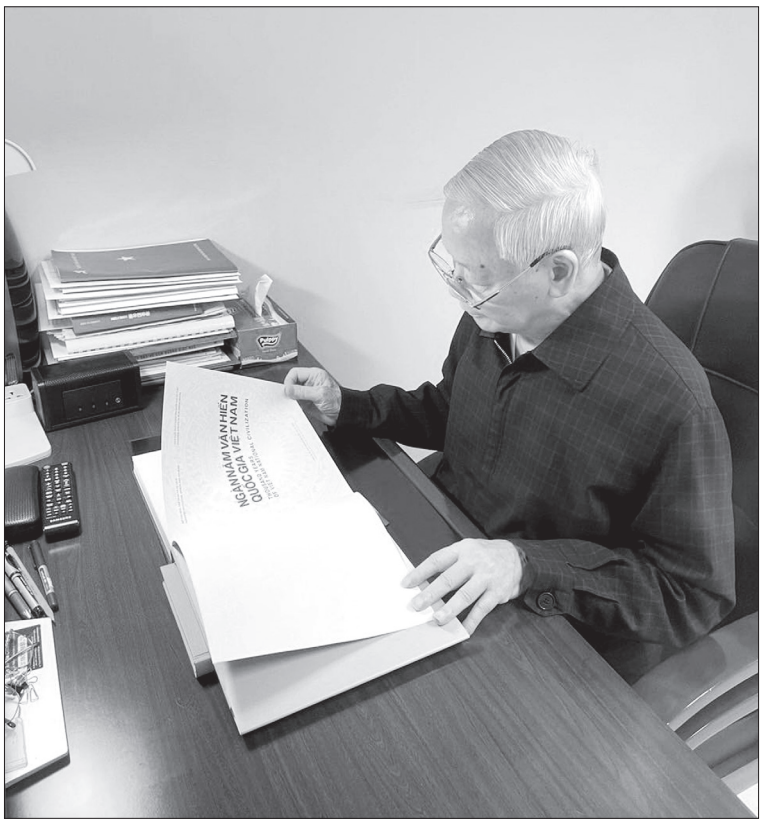
Phó Bí thư Thành ủy Hà Nội Nguyễn Văn Phong cho biết, Hà Nội luôn luôn nhận thức sâu sắc vấn đề văn hóa vừa là nhiệm vụ trước mắt, vừa là nhiệm vụ cơ bản và lâu dài; văn hóa đang trở thành trung tâm trong chính sách phát triển của Hà Nội. Đặc biệt, nhằm cụ thể hóa Nghị quyết Đại hội lần thứ XIII của Đảng, phát biểu của Tổng Bí thư Nguyễn Phú Trọng tại Hội nghị Văn hóa toàn quốc; Nghị quyết Đại hội Đảng bộ TP Hà Nội lần thứ XVII, nhiệm kỳ 2020-2025, Thành ủy Hà Nội tiếp tục ban hành, tập trung lãnh đạo, chỉ đạo có hiệu quả rõ nét Chương trình số 06-CTr/TU về "Phát triển văn hóa, nâng cao chất lượng nguồn nhân lực, xây dựng người Hà Nội thanh lịch văn minh giai đoạn

đừng nản

"… Vì khó nên mới cần đến chúng ta, mới cần mọi người đầu tư nghiên cứu. Nhưng cần dựa vào luận điểm của Bác Hồ về văn hóa. Đấy không phải là lý thuyết văn hóa mà là đường hướng xây dựng, mục đích hoạt động. Bác nói "Văn hóa phải soi đường cho quốc dân đi, văn hóa phải góp phần xây dựng đời sống mới, chống hủ hóa, tham nhũng, sửa đổi lối sống của đồng bào…", ta cứ theo hướng ấy mà làm chắc sẽ có kết quả.

Tôi chỉ nói phương hướng còn tổ chức thực hiện làm sao, theo cách nào phải dựa vào các nhà chuyên môn và nhân dân."

(Tổng Bí thư NGUYỄN PHÚ TRỌNG)



Những ngày cuối đời tại Bệnh viện 108, Tổng Bí thư Nguyễn Phú Trọng vẫn vừa điều trị bệnh, vừa nghiên cứu lý luận, ngày 10.5.2024

Ảnh: TƯ LIỆU



Tổng Bí thư Nguyễn Phú Trọng với người dân Hà Nội **Ảnh: VIẾT THÀNH**

đình, cộng đồng, cá nhân được đặt ra trong bối cảnh toàn cầu hóa ngày một diễn ra với tốc độ nhanh và quyết liệt. Tinh thần chủ động hội nhập để không bị tụt hậu về văn hóa, đồng nghĩa với tự đào thải khỏi "cuộc chơi lớn" của toàn cầu, để "sánh vai với các cường quốc năm châu" được đặt ra quyết liệt hơn. "Khai dân khí, chấn dân trí", dựa vào nội lực văn hóa để mở cửa, hội nhập, để không bị đánh mất thế mạnh của dân tộc là những yêu cầu mới. Vấn đề xây dựng hệ giá trị mới của văn hóa và con người Việt Nam lần đầu được đặt ra cấp bách hơn. Ông nói đến việc "mất văn hóa là mất tất cả". Thiết nghĩ, lịch sử nhân loại đã từng có nhiều bằng chứng về một dân tộc đánh mất nội lực, bản sắc dân tộc thì nòi giống của dân tộc sẽ bị tha hóa, dân tộc sẽ sa vào con đường tự hủy hoại. Nhưng một dân tộc sẽ đánh mất tương lai của mình nếu tồn tại với một nền văn hóa què quặt, thiếu sức sống. Tình trạng ấy đã và đang là nguy cơ với nhiều dân tộc trên thế giới, nhất là ở thời kỳ mở cửa và hội nhập này.

Cái gốc của một nền văn hóa có sức sống mạnh mẽ, có khả năng làm thay đổi diện mạo của một đất nước, như lời ông, nằm ở con người và những chính sách văn hóa đúng đắn. Không ít lần ông nói rằng, phát triển đất nước luôn đi liền với phúc lợi xã hội, dân chủ và công bằng mới có thể đem lại hạnh phúc cho nhân dân. Cụ thể hơn là, "hạnh phúc của con người không phải chỉ ở chỗ nhiều tiền, ăn ngon, mặc đẹp, mà còn ở sự phong phú về tâm hồn, được sống giữa tình thương và lòng nhân ái, lẽ phải và công bằng".

Một nhân cách văn hóa được kính trọng

Tổng Bí thư Nguyễn Phú Trọng mất đi để lại sự trống vắng cho xã hội và cho nhiều người. Bởi lâu nay người ta thấy ông như một nhân cách văn hóa, đem lại lòng tin cho xã hội ở sự kiên định và cách sống tận hiến cho những lựa chọn. Có thể nói, trong hoàn cảnh hiện nay, khi nhiều người trong đội ngũ lãnh đạo sa ngã, thoái hóa thì ông như một vì sao, một nhân cách văn hóa được kính trọng nhất. Sự nhất quán trong tư tưởng, đạo đức, lối sống của ông và gia đình ông không chỉ đem lại sự tin yêu với Đảng, Nhà nước mà còn với những gì tốt đẹp trong cuộc đời. Ông đề cao danh dự, phẩm giá, lương tâm và xa lạ với mọi kiểu sống thực dụng, uốn éo, giả trá.

Nghe ông nói, có người băn khoăn: Ông trích dẫn những quan niệm sống tận hiến từ những năm 60, 70 của thế kỷ trước nhưng dường như không hợp thời. Tôi lại có suy nghĩ khác. Thuở ấy lối sống mình vì mọi người, luôn đặt lợi ích của tập thể lên trên lợi ích cá nhân, có vẻ đẹp lý tưởng và sức cuốn hút của nó. Đó là chuẩn mực sống giá trị nhất thời bấy giờ. Sống có ý nghĩa, sống vì cộng đồng, đất nước thời ấy trở thành đạo đức xã hội đến mức có nhà thơ đã chiêm nghiệm *Khi riêng tư ta thấy mình xấu hổ*. Lối sống giàu ý nghĩa ấy, là biểu tượng đáng tự hào của một thời, tiếc thay bây giờ bị nhiều người xem thường.

Tổng Bí thư Nguyễn Phú Trọng lớn lên trong bầu không khí ấy, đã lựa chọn lẽ sống ấy và ông phấn đấu theo những tiêu chí ấy suốt đời mình nhưng ông không coi đó là sự *độc thiện kỳ thân* mà ông truyền nhiệt huyết cho thế hệ trẻ, mong thế hệ trẻ cũng lựa chọn lối sống đẹp ấy. Sự lựa chọn của ông như là lựa chọn của kẻ sĩ, coi trọng giá trị tinh thần hơn những lợi ích vật chất tầm thường. Ông không nói ra nhưng ông giữ tinh thần tu thân của kẻ sĩ rất nghiêm cẩn: Làm giàu có trí tuệ, sống thanh cao và giản dị. Chất kẻ sĩ Bắc Hà ở ông rất đậm nét trong lựa chọn lối sống, hành xử cho đến tận ngày cuối cùng của đời mình. Ông tế gia, trị quốc đúng theo tinh thần người quân tử. *Quân tử khứ nhân, ô hồ thành danh* (người quân tử không thể bỏ qua điều nhân đức).

Ông ghét cái xấu, ghét bọn sâu mọt tham nhũng như ghét những cặn bã của xã hội. Ông kiên trì chống tham nhũng không trừ vùng cấm nào với tinh thần "diệt giặc nội xâm", chỉ đạo các cấp "ai không muốn làm thì đứng sang một bên" vì muốn môi trường xã hội lành mạnh. Ông mong muốn xây dựng con người Việt Nam theo hướng này, không mất những phẩm chất truyền thống nhưng cũng hòa cùng nhịp bước với thời đại. Xã hội ghi nhận đóng góp của ông, tôn trọng lối sống của ông. Hồi ông còn làm Bí thư Thành ủy Hà Nội, có vị Giáo sư già đã tặng ông đôi câu đối như lời nhắn gửi người học trò của mình và cũng là gửi gắm niềm tin nơi ông: *Thượng tôn pháp luật, trừng đố quốc/ Hạ kết nhân tâm, diệt tặc dân* (nghĩa là: Trên thì thượng tôn pháp luật, trừng trị bọn sâu mọt đục khoét quốc gia; Dưới thì kết nối nhân tâm, diệt bọn hại dân).

Rồi khi gặp gỡ các sinh viên khóa 8 khoa Ngữ văn (Đại học Tổng hợp Hà Nội), lúc đó ông đã đảm nhiệm chức Tổng Bí thư, thầy lại cho ông chữ *Trọng chính, trọng liêm, hưng Đảng tiết/ Giương tài, giương trí, kết nhân tâm* (nghĩa là: Trọng sự chính trực, liêm chính, chấn hưng khí tiết Đảng; Đề cao người tài, trí thức, gắn kết lòng dân). Ngẫm ra trong đời ông, ông đã làm rất nhiều việc và có được lòng tin của nhân dân bởi tấm lòng vì dân, vì nước. Đó là bản lĩnh, nhân cách văn hóa ở ông. Ông mất đi, để lại một khoảng trống vắng cho xã hội và cho mỗi người. Nhưng di sản ông để lại không hề nhỏ. Ở đây tôi không nói đến những vấn đề lớn lao khác mà chỉ nói đến những bài học từ ông với tư cách một nhân cách văn hóa. ■

2021-2025". Nguồn lực tài chính đầu tư cho phát triển văn hóa, con người Thủ đô tăng lên qua từng giai đoạn, mức đầu tư cho văn hóa năm sau cao hơn năm trước. Giai đoạn 2021-2025, dự kiến mức đầu tư cho văn hóa chiếm 2% tổng thu ngân sách thành phố.

Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIII của Đảng xác định một trong những định hướng lớn là phát triển con người toàn diện, xây dựng nền văn hóa tiên tiến, đậm đà bản sắc dân tộc, để văn hóa thật sự trở thành sức mạnh nội sinh, động lực phát triển đất nước và bảo vệ Tổ quốc. Tuy nhiên, theo PGS.TS Phạm Văn Linh, Phó Chủ tịch Hội đồng Lý luận T.Ư, cho đến nay văn hóa vẫn chưa thực sự được các cấp, các ngành nhận thức một cách sâu sắc và chưa được quan tâm đầy đủ, tương xứng. Công tác lãnh đạo, chỉ đạo, quản lý văn hóa có lúc còn lúng túng, chậm trễ, đầu tư cho văn hóa chưa đúng mức, còn dàn trải, chưa đạt hiệu quả cao.

GS.TS Tạ Ngọc Tấn nhấn mạnh, Hội thảo đã tập trung vào 5 nhóm vấn đề gồm: Phân tích, đánh giá bối cảnh 50 năm xây dựng nền văn hóa tiên tiến, đậm đà bản sắc dân tộc; Thay đổi lớn về nhận thức đối với văn hóa; Đánh giá toàn diện, đầy đủ về thành tựu, hạn chế của công cuộc xây dựng nền văn hóa tiên tiến, đậm đà bản sắc dân tộc; Phát triển văn hóa của 2 TP lớn là Hà Nội và TP Hồ Chí Minh; Dự báo bối cảnh, yêu đầu đặt ra đối với văn hóa. "Trên cơ sở những nhận thức đó, chúng ta cần tập trung một cách sâu sắc hơn về phát triển văn hóa. Phát triển văn hóa là phát triển đời sống tinh thần, đặc biệt là phát triển con người", GS.TS Tạ Ngọc Tấn nhấn mạnh. ■

SỰ QUAN TÂM CỦA TỔNG BÍ THƯ NGUYỄN PHÚ TRỌNG:

Nguồn cổ vũ, động viên to lớn đối với văn nghệ sĩ

● **NHÓM P.V (thực hiện)**

Trước sự ra đi của Tổng Bí thư Nguyễn Phú Trọng, người đã luôn quan tâm đến sự nghiệp văn hóa nói chung, văn học nghệ thuật nói riêng, *Văn Hóa* ghi nhận ý kiến của một số văn nghệ sĩ.

Nhiều người dân, nhiều văn nghệ sĩ và rất nhiều người làm công tác văn hóa... đã khóc

Ai cũng nghĩ một ngày buồn như hôm nay sẽ đến, nhưng chẳng muốn rằng nó sẽ đến hôm nay.

Sự ra đi của Tổng Bí thư Nguyễn Phú Trọng đã tạo nên sự hụt hẫng, mất mát to lớn với toàn Đảng, toàn dân, trong đó có đông đảo văn nghệ sĩ và người làm công tác văn hóa… Sinh thời, Tổng Bí thư từng là một nhà báo. Nhìn hình ảnh đồng chí Hà Xuân Trường trao tặng phóng viên Tạp chí *Cộng sản* Nguyễn Phú Trọng khi còn rất trẻ đã cho thấy sự cống hiến và trưởng thành của một người làm báo chân chính.



Tổng Bí thư là một nhà nghiên cứu khoa học, lý luận đúng nghĩa với rất nhiều tác phẩm đã in thành sách để lại cho đời sau. Những trang viết đầy ắp kinh nghiệm lý luận và thực tiễn của ông thể hiện sự cẩn trọng, cân nhắc qua từng ngôn từ - mà tác giả - người trực tiếp "cày ải" trên cánh đồng chữ nghĩa đã dành cho nghiên cứu lý luận rất nhiều thời gian, công sức. Thực tế, để viết và hoàn thành một cuốn sách, đặc biệt trong lĩnh vực chính trị, xã hội, không chỉ đòi hỏi tâm huyết của tác giả mà còn cần có sự thông tuệ, khả năng tu từ, nền tảng kiến thức khoa học mang tầm quốc tế.

Để ý thấy rõ, những năm tháng cuối đời, Tổng Bí thư, GS.TS Nguyễn Phú Trọng dường như quan tâm nhiều hơn, làm việc nhiều hơn với công tác lý luận. Có thể thấy, trong con người ông là sự kết tinh đầy đủ phẩm cách của nhà lãnh đạo chính trị, song vẫn đầy ắp tính nhân văn, chan chứa tình người. Trên diễn đàn nhiều cuộc họp Trung ương, bên cạnh những lập luận mang tính chỉ đạo, Tổng Bí thư còn nêu dẫn chứng thơ văn phù hợp với từng ngữ cảnh. Trái tim người chiến sĩ cộng sản luôn phải rèn thành gang, thành thép để vững vàng, kiên trung, nhưng vẫn dành chỗ xứng đáng cho tình yêu đời, yêu người, yêu thơ, yêu văn học nghệ thuật.

Chỉ đạo tại Hội nghị Văn hóa toàn quốc năm 2021, Tổng Bí thư nhấn mạnh: "Từ ngày 24.11.1946, hôm nay mới lại có Hội nghị toàn quốc về Văn hóa với quy mô lớn thế này". Với tầm nhìn của nhà lãnh đạo hiểu biết ngọn ngành, thấu đáo, ông vừa động viên những người làm văn hóa, văn học nghệ thuật nhưng cũng thẳng thắn chỉ ra những hạn chế, tồn tại, bất cập, yếu kém trên lĩnh vực văn hóa.

Ngày 25.7.2023, nhân kỷ niệm 75 năm ngày thành lập Liên hiệp các Hội VHNT Việt Nam, Tổng Bí thư Nguyễn Phú Trọng cũng đã chỉ rõ: "Một số văn nghệ sĩ phai nhạt mục tiêu, lý tưởng cách mạng, xem nhẹ nghĩa vụ công dân, trách nghiệm xã hội, vì thế tác phẩm của những cá nhân này xa rời thực tiễn đời sống của đất nước, đời sống nhân dân dẫn tới phát ngôn, xuất bản sách báo, sử dụng mạng xã hội có nội dung thiếu xây dựng, nặng về cảm tính, thậm chí là cực đoan"; và "thành tựu văn học nghệ thuật đạt được trong những năm qua có những mặt còn chưa tương xứng với sự đổi mới của Đảng và đất nước; chất lượng chưa hài hòa với số lượng, chưa có nhiều tác phẩm tạo được sự thu hút và quan tâm rộng lớn của công chúng và có sức lan tỏa làm rung động lòng người, còn ít tác phẩm đỉnh cao, những văn nghệ sĩ nổi tiếng...".

Tiếc thương một nhà lãnh đạo như Tổng Bí thư Nguyễn Phú Trọng, hôm nay, trong niềm xúc động nghẹn ngào, tôi đã thấy rất nhiều người dân, rất nhiều người làm công tác văn hóa nhiều văn nghệ sĩ, nhà báo, trong đó có nhiều nghệ sĩ điện ảnh - truyền hình đã khóc.

(PGS.TS ĐỖ LỆNH HÙNG TÚ, Chủ tịch Hội Điện ảnh Việt Nam)

Tiếp thu những lời nhắn nhủ, dặn dò của Tổng Bí thư, nỗ lực làm tròn nhiệm vụ

Cách đây hơn 10 năm, Tổng Bí thư Nguyễn Phú Trọng đã đến thăm khu Di sản Huế. Trò chuyện cùng những người làm công tác bảo tồn và phát huy giá trị di sản, Tổng Bí thư căn dặn anh chị em cần phải cố gắng học tập, tìm tòi những giá trị văn hóa nghệ thuật của người xưa, có như vậy mới bảo tồn và phát huy được những giá trị di sản mà cha ông chúng ta để lại.



Nhà hát Nghệ thuật Truyền thống Cung đình Huế (thuộc Trung tâm Bảo tồn Di tích Cố đô Huế) là nơi lưu giữ, bảo tồn và phát huy giá trị các di sản phi vật thể như: Nhã nhạc cung đình, tuồng cung đình và múa hát cung đình. Các loại hình nghệ thuật diễn xướng đã từng tồn tại hàng trăm năm dưới triều Nguyễn. Khi được Tổng Bí thư động viên, ghi nhận những nỗ lực, chúng tôi đã rất xúc động và luôn tự nhủ phải cùng cố gắng trau dồi đạo đức, phát huy khả năng, góp sức mình vào công tác bảo tồn và phát huy giá trị di sản văn hóa phi vật thể mà Thừa Thiên Huế đang nắm giữ.

Sự quan tâm của Tổng Bí thư là động lực tiếp thêm sức mạnh cho các văn nghệ sĩ tiếp tục cống hiến, góp phần xây dựng và phát triển nền văn hóa Việt Nam tiên tiến, đậm đà bản sắc dân tộc. Bản thân tôi cũng là một người đang trực tiếp gìn giữ những giá trị di sản văn hóa phi vật thể có giá trị của đất nước, tôi luôn động viên các thế hệ nghệ sĩ trẻ tiếp thu những lời nhắn nhủ, dặn dò của Tổng Bí thư. Tập thể nhà hát luôn đoàn kết, nỗ lực hết mình làm tròn nhiệm vụ, lan tỏa bản sắc văn hóa Huế đến cộng đồng du khách trong nước và quốc tế.

(NSƯT HOÀNG TRỌNG CƯƠNG, Giám đốc Nhà hát Nghệ thuật truyền thống Cung đình Huế)

Đặt văn hóa ngang tầm với chính trị, kinh tế, xã hội



Văn hóa lúc nào cũng là vấn đề quan trọng của đất nước. Chủ tịch Hồ Chí Minh từng nói: *"Văn hóa phải soi đường cho quốc dân đi"*, trong thời điểm hội nhập với quốc tế hiện nay, văn hóa càng quan trọng hơn bao giờ hết. *"Văn hóa còn thì dân tộc còn"*, văn hóa và dân tộc luôn phải song hành cùng nhau, cho nên, Tổng Bí thư Trường Chinh đưa ra *Đề cương về Văn hóa Việt Nam* với nhiều nội dung quan trọng, nhưng yếu tố dân tộc là trên hết, sau mới đến đại chúng và khoa học… Là học trò xuất sắc của Chủ tịch Hồ Chí Minh, Tổng Bí thư Nguyễn Phú Trọng đã kế thừa được những quan điểm đó và tại Hội nghị Văn hóa toàn quốc năm 2021, Tổng Bí thư đã nhấn mạnh giá trị quan trọng của văn hóa trong thời đại ngày nay.

Trước đó, Nghị quyết 33 của Ban Chấp hành Trung ương Đảng (khóa XI) *Về xây dựng và phát triển văn hóa, con người Việt Nam đáp ứng yêu cầu phát triển bền vững đất nước* cũng đã nhấn mạnh: *Văn hóa phải được đặt ngang tầm với chính trị, kinh tế và xã hội.* Điều này cho thấy, trong mỗi Nghị quyết của Đảng, tầm quan trọng của văn hóa đều được nhắc lại và nhấn mạnh, phát triển một cách cao hơn.

Tổng Bí thư Nguyễn Phú Trọng không chỉ quan tâm đến văn hóa, mà còn quan tâm đến rất nhiều lĩnh vực, nhưng riêng đối với văn hóa, văn học - nghệ thuật thì được ông nhấn mạnh và đặt ở vị trí xứng tầm. Đối với Tổng Bí thư, có phát triển văn hóa, con người Việt Nam thì chúng ta mới giữ được vị thế đất nước, vị thế dân tộc… Mong rằng, những nền tảng mà Tổng Bí thư đã dày công đặt để, sẽ được thực thi ngày càng hiệu quả, mang lại những giá trị to lớn cho nền văn hóa nước nhà.

(Nhà điêu khắc NGUYỄN XUÂN TIÊN, Chủ tịch Hội Mỹ thuật TP.HCM)

Sự quan tâm của Tổng Bí thư đối với văn hóa đã tiếp thêm sức mạnh cho đội ngũ những người sáng tạo

Khi tin Tổng Bí thư Nguyễn Phú Trọng từ trần vừa công bố, tôi đã đổi ngay hình đại diện để tang trên Facebook của mình. Cảm xúc ấy cũng giống như khi tôi mất đi người cha vậy, vì cha tôi cũng mới qua đời được 100 ngày, nên tôi hiểu cảm giác mất mát này đối với mình là quá lớn. Không chỉ riêng tôi, anh chị em trong giới nghệ sĩ đều thấy vô cùng bàng hoàng, hụt hẫng…

Dù tôi chưa được vinh dự gặp Tổng Bí thư, nhưng qua những việc ông đã làm, đã chỉ đạo, qua lời kể của nhiều người, qua báo chí truyền hình cũng như tình



cảm của nhân dân dành cho Tổng Bí thư, tôi biết rằng không chỉ riêng mình mà rất nhiều văn nghệ sĩ, người dân đều yêu kính, trân trọng ông.

Tấm lòng Tổng Bí thư lo cho dân cho nước không khác gì một người cha, một người thân thiết ruột thịt. Hình ảnh giản dị, thanh liêm, dù tuổi cao sức yếu, bệnh nặng nhưng vẫn miệt mài làm việc đến hơi thở cuối cùng khiến ai cũng cảm phục, xúc động. Đặc biệt, sự quan tâm của Tổng Bí thư đối với văn hóa đã tiếp thêm niềm tin, sức mạnh cho đội ngũ những người sáng tạo, văn học nghệ thuật, để cùng nguyện chung sức, gắng lòng, góp phần xây dựng và phát triển nền văn hóa Việt Nam tiên tiến, đậm đà bản sắc dân tộc như lúc sinh thời Tổng Bí thư kỳ vọng.

Không chỉ với đồng bào Việt Nam, qua theo dõi trên các kênh truyền thông trong và ngoài nước có thể thấy, nhiều quốc gia bày tỏ lòng kính trọng, tiếc thương đối với Tổng Bí thư. Điều này cho thấy tài năng và đức độ của ông đã vượt qua biên giới, nhận được sự kính quý của các nguyên thủ và người dân nhiều nước khác.

(Nhà thiết kế LÊ SĨ HOÀNG, Chủ tịch Viện Trang phục Việt)

Tổng Bí thư gần gũi như người ông, người cha trong gia đình

Những ngày qua, tôi và anh chị em nghệ sĩ trong Đoàn luôn dõi theo tin tức liên quan đến Tổng Bí thư Nguyễn Phú Trọng, để hiểu thêm về một nhân cách lớn của dân tộc, một người luôn hết lòng, hết sức phụng sự cho Tổ quốc đến hơi thở cuối cùng.

Những lời chỉ đạo của Tổng Bí thư, đối với chúng tôi, chân tình như lời dặn dò, chỉ bảo của một người ông, người cha nói với các con các cháu, nhẹ nhàng mà ý nghĩa, giá trị biết bao. Những câu từ ông dùng không sáo rỗng, không khoa trương, không hàn lâm mà vô cùng thiết thực.



Chúng tôi luôn nhớ lời Bác Hồ đã căn dặn: *"Văn hóa nghệ thuật cũng là một mặt trận. Anh chị em là chiến sĩ trên mặt trận ấy"*, nên từ lâu, lực lượng văn nghệ sĩ chúng tôi nỗ lực, say mê biểu diễn, sáng tạo, góp thêm cho đời những cung bậc thăng hoa… Bản thân tôi và các anh chị em trong nghề luôn phấn đấu hết lòng vì nghệ thuật. Chúng tôi tự thấy mình may mắn khi những năm qua dù đất nước còn nhiều khó khăn, nhưng Đảng, Nhà nước và bản thân Tổng Bí thư Nguyễn Phú Trọng đã luôn quan tâm chỉ đạo, sát cánh kề vai với ngành Văn hóa, với đội ngũ văn nghệ sĩ. Điều này như một "tấm pin" cung cấp nguồn năng lượng vô cùng quý giá để nuôi dưỡng tâm hồn của những "chiến sĩ trên mặt trận văn hóa" chúng tôi.

(NSƯT NGỌC KHANH, Trưởng đoàn Hát Bội - Tuồng cổ Ngọc Khanh)

Những thước phim về nhà lãnh đạo "Sơn hà một gánh nặng hai vai"

● **PHƯƠNG ANH**

Như một nén tâm nhang kính dâng "Nhà lãnh đạo có mái đầu bạc trắng/ Sơn hà một gánh nặng hai vai", bộ phim tài liệu *Tổng Bí thư Nguyễn Phú Trọng - Nhà lãnh đạo kiên trung, trí tuệ và mẫu mực* đã được Điện ảnh QĐND thực hiện và hoàn thành trong thời gian gấp rút.



Tác phẩm do Quân ủy Trung ương, Ban Tuyên giáo Trung ương chỉ đạo nội dung và Tổng cục Chính trị QĐND Việt Nam chỉ đạo sản xuất



Đoàn làm phim đã nỗ lực để hoàn thành tác phẩm một cách chỉn chu nhất, nhằm phác họa chân dung toàn diện, khách quan về Tổng Bí thư Nguyễn Phú Trọng

Tác phẩm *Tổng Bí thư Nguyễn Phú Trọng - Nhà lãnh đạo kiên trung, trí tuệ và mẫu mực* với những thước phim đặc biệt giá trị vừa lên sóng trên VTV vào tối 19.7. NSƯT Đặng Thái Huyền, Phó Giám đốc Điện ảnh QĐND, đồng đạo diễn cho biết, phim do Quân ủy Trung ương, Ban Tuyên giáo Trung ương chỉ đạo nội dung và Tổng cục Chính trị QĐND Việt Nam chỉ đạo sản xuất. Điện ảnh QĐND vinh dự được trao nhiệm vụ thực hiện tác phẩm.

Nữ đạo diễn Đặng Thái Huyền bày tỏ, đây là vinh dự lớn lao nhưng cũng là áp lực không nhỏ với ê kíp sản xuất. "Chúng tôi coi đây là nhiệm vụ đặc biệt. Điện ảnh QĐND đã thành lập một tổ trực chiến, bất cứ khi nào có lệnh đi quay là lên đường gấp và khi về là bổ sung bản dựng ngay. Đã nhiều đêm chúng tôi thức trắng bên bàn dựng…", nữ đạo diễn nói.

Ê kíp đã thực hiện nhiều cuộc phỏng vấn lãnh đạo Đảng, Nhà nước, Chính phủ, Quân đội, các Ban, Bộ, ngành, tổ chức, bạn bè quốc tế… Đặc biệt, người dân đã gửi gắm rất nhiều tình cảm, sự tin yêu, kính trọng tới Tổng Bí thư Nguyễn Phú Trọng. NSƯT Đặng Thái Huyền bộc bạch: "*Tổng Bí thư Nguyễn Phú Trọng - Nhà lãnh đạo kiên trung, trí tuệ và mẫu mực* là một nhiệm vụ đặc biệt, một bộ phim đặc biệt nhất của Điện ảnh QĐND và trong cuộc đời đạo diễn của tôi cho đến thời điểm này! Chúng tôi đã ôm nhau khóc ở sân đơn vị ngay sau khi phim phát sóng...!".

Đoàn làm phim đã nỗ lực để hoàn thành tác phẩm một cách chỉn chu nhất, nhằm phác họa chân dung toàn diện, khách quan nhất về Tổng Bí thư Nguyễn Phú Trọng. "Ê kíp nhận được sự chỉ đạo sát sao của lãnh đạo Đảng, Nhà nước, QĐND Việt Nam, sự hỗ trợ của nhiều cơ quan, đơn vị trong suốt quá trình làm phim. Dù vậy, chúng tôi vẫn ước ao giá như có cơ hội đưa thêm được nhiều hình ảnh đời thường của Tổng Bí thư và gia đình hơn nữa", NSƯT Đặng Thái Huyền xúc động chia sẻ.

Phim mở đầu từ mốc thời gian Tổng Bí thư Nguyễn Phú Trọng còn là sinh viên Khoa Ngữ văn Trường Đại học Tổng hợp Hà Nội. Ông là một trong những sinh viên xuất sắc được kết nạp Đảng ngay sau khi tốt nghiệp đại học. Những thước phim khắc họa quá trình Tổng Bí thư từ Cử nhân Ngữ văn tới khi ông bắt đầu vào làm biên tập viên, cán bộ biên soạn tại Tạp chí *Cộng sản,* được cử sang Liên Xô học lớp nghiên cứu sinh Kinh tế chính trị (1973). Năm 1981, ông là thực tập sinh, học tập và bảo vệ luận án Tiến sĩ tại Viện Hàn lâm Khoa học Xã hội Liên Xô. Năm 2002, ông được phong học hàm Giáo sư. Thời gian công tác tại Tạp chí *Cộng sản,* Tổng Bí thư Nguyễn Phú Trọng có nhiều đóng góp cho công tác lý luận và chính trị của Đảng Cộng sản Việt Nam.

Với trí tuệ và năng lực xuất sắc, ông được Đảng, Nhà nước giao đảm nhiệm nhiều chức vụ chủ chốt. Dấu ấn rõ nét của Tổng Bí thư trong công cuộc xây dựng, chỉnh đốn Đảng và hệ thống chính trị trong sạch, vững mạnh, phòng chống tham nhũng, tiêu cực được khắc họa nổi bật trong phim.

Ở cương vị Chủ tịch Quốc hội, sau này là Tổng Bí thư, nhà lãnh đạo mẫu mực luôn bám sát, nắm vững và vận dụng đúng đắn các cương lĩnh của Đảng, hiến pháp Nhà nước để thể chế hóa đường lối của Đảng vào việc xây dựng hệ thống pháp luật. Phim tập trung khắc họa chân dung Tổng Bí thư Nguyễn Phú Trọng với vị thế một người cộng sản chân chính, một nhà lãnh đạo kiên trung, trí tuệ, mẫu mực; một tấm gương sáng ngời về nhân cách, đạo đức cách mạng.

GS.TS Phùng Hữu Phú, nguyên Phó Chủ tịch thường trực Hội đồng Lý luận Trung ương khẳng định: "Đồng chí Nguyễn Phú Trọng trong cuộc sống, trong sinh hoạt mềm dẻo bao nhiêu, trong hội họp lắng nghe, dân chủ bao nhiêu thì khi cần kíp cũng rất quyết đoán. Ở Thành ủy Hà Nội có khẩu hiệu theo tinh thần của nhà lãnh đạo: *Quyết liệt, quyết liệt hơn nữa. Chủ động, chủ động hơn nữa. Hiệu quả, hiệu quả hơn nữa*. Đó cũng là tính cách của vị Tổng chỉ huy - Bí thư Thành ủy Nguyễn Phú Trọng".

Nhà báo, nhà lý luận phê bình nhiếp ảnh Vũ Huyến chia sẻ: "Cảm giác gần một đồng chí Tổng Bí thư không nhiều bằng cảm giác gặp một người bạn. Quý nhất là một người bạn thủy chung, hiền hậu, tốt tính và chu đáo. Chúng tôi rất tự hào khi có những người bạn như vậy. Trong gia đình, đồng chí Nguyễn Phú Trọng cũng là tấm gương để mọi người noi theo. Người bạn đời của ông vẫn giữ được nếp giản dị, chăm lo cho gia đình. Gia đình của Tổng Bí thư là gia đình hạnh phúc, mẫu mực của truyền thống văn hóa Việt Nam".

Cuộc đời và sự nghiệp vẻ vang, trọn đời vì Đảng, vì Tổ quốc, vì nhân dân của Tổng Bí thư Nguyễn Phú Trọng như trong tiểu thuyết *Thép đã tôi thế đấy* của nhà văn Nga Nicolai Ostrovsky mà sinh thời Tổng Bí thư thường nhắc tới: *"…Ta có thể tự hào rằng: Tất cả đời ta, tất cả sức ta, ta đã hiến dâng cho sự nghiệp cao đẹp nhất trên đời, sự nghiệp đấu tranh giải phóng dân tộc, giải phóng con người, mang lại hạnh phúc cho nhân dân"*.

Nữ đạo diễn Đặng Thái Huyền xúc động: "Phim lên sóng, chúng tôi đã có thể an lòng là hoàn thành xong nhiệm vụ, như một nén tâm nhang gửi tới *Nhà lãnh đạo có mái đầu bạc trắng/ Sơn hà một gánh nặng hai vai"*. ■

KỶ NIỆM 77 NĂM NGÀY THƯƠNG BINH



Bác Hồ bắt nhịp bài ca "Kết đoàn" tại Trường thương binh hỏng mắt Hà Nội đêm 30 Tết Bính Thân 1956



Bác Hồ chụp ảnh cùng đại biểu quân đội, thương binh và quân nhân phục viên sau buổi gặp mặt tại Phủ Chủ tịch, ngày 29.1.1957

Bác Hồ thăm Trường thương binh hỏng mắt Hà Nội

● **VŨ THỊ KIM YẾN** *(Khu Di tích Hồ Chí Minh tại Phủ Chủ tịch)*

Thủ đô Hà Nội, trái tim của cả nước, vinh dự và tự hào là nơi Chủ tịch Hồ Chí Minh sống và làm việc lâu nhất trong cuộc đời hoạt động cách mạng, gần 17 năm (8.1945 - 12.1946 và 10.1954 - 9.1969). Người để lại biết bao dấu ấn sâu sắc và kỷ niệm thiêng liêng khi đi thăm, làm việc ở nhiều nhà máy, xí nghiệp, thôn, xã, trường học, bệnh viện, đơn vị bộ đội, công an... trên địa bàn Thủ đô.

Cuộc kháng chiến chống thực dân Pháp thắng lợi, Hà Nội được giải phóng. Trường thương binh hỏng mắt thành lập từ trước ở Thanh Hóa nay được chuyển về Thủ đô. Địa điểm của trường khang trang, rộng rãi, nằm ngay trên phố Nguyễn Thái Học, một trong những tuyến phố dài và đẹp nhất của Hà Nội.

Tối ngày 11.2.1956, tức 30 Tết năm Bính Thân, sau bữa cơm tất niên, anh em thương binh đến tập trung ở hội trường để liên hoan mừng đón Giao thừa. Đêm liên hoan đông vui và cảm động vì sự họp mặt của các anh em thương binh ở cả hai miền Nam, Bắc. Các tiết mục văn nghệ được trình diễn liên tục, sôi nổi. Giữa không khí vui vẻ đó, đồng chí Hiệu trưởng Phạm Chu Mưu phấn khởi báo tin đêm nay có phái đoàn Chính phủ đến thăm nhà trường. Rồi tiếng reo "Bác đến! Bác đến!" mỗi lúc một vang to, lan rộng. Cả hội trường ào lên tiếng vỗ tay, tiếng reo hò sung sướng: "Hồ Chí Minh muôn năm! Bác Hồ muôn năm!"

Bác bước vào hội trường, cất tiếng ấm áp nói: "Các chú đừng hoan hô nữa mệt sức. Ngồi xuống cả đi, Bác sẽ nói chuyện".

Bác hỏi thăm sức khỏe mọi người, hỏi chuyện ăn Tết có bánh chưng không. Một đồng chí thương binh hỏng mắt đứng lên trả lời: "Thưa Bác, chúng cháu chưa kịp làm bánh chưng nhưng đã có xôi, có nhiều thịt ạ". Bác cười: "Mình còn khó khăn, có nhiều xôi, nhiều thịt cũng là tốt lắm rồi".

Rồi Bác hỏi về món tiền 200 đồng mà Bác gửi hồi thành lập trường cho anh em tăng gia sản xuất. Một đồng chí ngồi gần chỗ Bác đứng lên nói: "Thưa Bác, chúng cháu đã nuôi được lợn và trồng được nhiều rau mà tiền vốn Bác cho vẫn còn ạ".

Bác khen tốt và nói tiếp: "Có trường thương binh hỏng mắt này, các chú được học chữ, học nghề để tiếp tục phục vụ nhân dân, như vậy các chú "tàn mà không phế". Các chú tùy theo sức của mình mà học tập và công tác. Các chú phải học hết lớp 7, sau đó thích nghề gì thì tham gia...".

Bác ngừng lời. Đồng chí Hiệu trưởng của trường thay mặt anh em thương binh kính chúc Bác năm mới mạnh khỏe và hứa với Bác là Trường thương binh hỏng mắt Hà Nội sẽ làm thật tốt lời Bác dặn.

Bác đem thuốc lá ra chia cho mỗi người một điếu và để mọi người cùng chụp ảnh chung với Bác làm kỷ niệm. Bất chợt một đồng chí hỏng cả hai mắt đứng lên nói: "Thưa Bác, khi còn sáng mắt, chúng cháu được nhìn Bác hoặc nhìn thấy ảnh Bác. Bây giờ chúng cháu đã bị mù, chúng cháu muốn Bác đứng để chúng cháu sờ xem Bác có khỏe không?".

Nghe anh nói vậy, Bác đứng lặng đi hồi lâu rồi nói: "Đêm nay Giao thừa, Bác còn phải đi thăm nhiều gia đình có công với cách mạng và các cơ quan khác nữa. Ở đây lâu thì Bác không kịp đi thăm nơi khác được. Thôi, các chú hát cho Bác nghe một bài".

Bác giơ tay bắt nhịp cho toàn thể anh em thương binh cùng hát bài *Kết đoàn*. Tiếng hát, cùng tiếng vỗ tay theo nhịp điệu vang lên sôi nổi, vui vẻ. Bài hát gần kết thúc thì Bác vẫy tay chào ra về, để lại trong lòng anh em một niềm xúc động sâu sắc và cũng rất phấn khởi, tự hào trước tình cảm yêu thương, tin tưởng, tôn trọng của vị Chủ tịch nước dành cho.

Hơn nửa thế kỷ sau ngày Bác đi xa, ngôi trường ngày nào anh em thương binh được đón Bác đến thăm vẫn nằm trên con phố Nguyễn Thái Học đông vui, nhộn nhịp và đã trở thành một Di tích lịch sử của Thủ đô Hà Nội. Cùng với đó, lời động viên "tàn mà không phế" và bức ảnh Bác bắt nhịp bài ca *Kết đoàn* tại buổi gặp gỡ đã được sử dụng thường xuyên trong trưng bày, tuyên truyền giáo dục đạo lý "uống nước nhớ nguồn" cũng như động viên tinh thần anh chị em thương binh trong cuộc sống, lao động và sản xuất. Không chỉ anh chị em thương binh hỏng mắt như được Bác đem lại ánh sáng cuộc đời, mà các thương, bệnh binh nói chung đều có thêm ý chí, nghị lực, tự tin phấn đấu vượt lên chính mình để sống, học tập và lao động có ích, viết tiếp truyền thống vẻ vang của anh bộ đội Cụ Hồ trong thời đại mới.■

Bảo tàng Tôn Đức Thắng mở cửa từ ngày 25.7

Sau thời gian xây dựng, theo kế hoạch, Bảo tàng Tôn Đức Thắng (số 5 đường Tôn Đức Thắng, phường Bến Nghé, Quận 1, TP.HCM) sẽ tổ chức phục vụ hoạt động thăm viếng, dâng hoa, dâng hương Chủ tịch Tôn Đức Thắng từ ngày 25.7 (thứ Hai đến thứ Sáu hằng tuần hoặc theo đăng ký của các tổ chức, cá nhân).

Bảo tàng Tôn Đức Thắng trước đây được thành lập nhân kỷ niệm lần thứ 100 ngày sinh Chủ tịch Tôn Đức Thắng (20.8.1988). Trải qua 32 năm hoạt động, Bảo tàng phải đối mặt với nhiều khó khăn, đặc biệt là về cơ sở vật chất. Tháng 10.2020, công trình trọng điểm "Xây dựng mới Bảo tàng Tôn Đức Thắng" đã được khởi công, gồm 1 tầng hầm và 4 tầng nổi có chiều cao 20m, diện tích xây dựng hơn 1.700m^2, tổng diện tích sàn hơn 8.551m^2. Đến nay, công trình đã hoàn thành 100% tầng 1. Tầng 3 và 4 đang triển khai phần tranh sơn dầu, đai vách hộp hình, in ấn đồ họa... dự kiến hoàn thiện bàn giao vào tháng 9.2024.

Bảo tàng Tôn Đức Thắng là công trình hiện đại, độc đáo, đáp ứng tốt nhất nhu cầu phục vụ công chúng. Việc xây dựng lại Bảo tàng nhằm đáp ứng các yêu cầu đổi mới các hoạt động, tạo không gian trưng bày mới, mở rộng diện tích kho bảo quản, các chuyên đề trưng bày về Chủ tịch Tôn Đức Thắng cũng như chuyên đề lịch sử văn hóa khác liên quan.

THÙY TRANG

Đưa Bộ sưu tập di sản văn hóa Hoàng tộc Chăm vào hành trình du lịch

Bảo tàng tỉnh Bình Thuận vừa ra mắt mô hình Kho mở Bộ sưu tập di sản văn hóa Hoàng tộc Chăm huyện Bắc Bình, kết nối với hành trình du lịch di sản văn hóa tại địa phương. Đây là bộ sưu tập duy nhất còn lại khá đầy đủ của Vương triều Champa được lưu giữ hơn 400 năm qua bởi gia tộc hậu duệ vua Pô Klong Mơh Nai. Kho mở được đặt tại thôn Tịnh Mỹ, xã Phan Thanh, huyện Bắc Bình, Bình Thuận. Nơi đây trưng bày hơn 100 hiện vật nguyên gốc, mang đậm giá trị lịch sử văn hóa dân tộc Chăm, được phân thành 8 nhóm, gồm: Vương miện vua và hoàng hậu; vũ khí; nhạc khí; đồ thờ tự; vải thổ cẩm và vải có nguồn gốc từ nước ngoài; gốm sứ; giấy và gỗ. Trong đó, giá trị nhất là bộ vương miện của vua Pô Klong Mơh Nai và búi tóc của hoàng hậu Po Bia Som bằng vàng với đường nét chạm khắc hoa văn tinh xảo, độc đáo vào đầu thế kỷ XVII.

Để phục vụ khách tham quan, Kho mở Bộ sưu tập di sản Hoàng tộc Chăm được bố trí, trưng bày thành 2 không gian. Một không gian trưng bày hiện vật quý có giá trị về nghệ thuật tôn giáo và kinh tế lớn. Không gian khác trưng bày một số trang phục của vua chúa Chăm có niên đại từ thế kỷ XVII và các sắc phong của vua triều Nguyễn, văn tự bằng chữ Hán, chữ Chăm.

DƯƠNG MINH

- LIỆT SĨ (27.7.1947 - 27.7.2024)

Về với Mẹ!

● **KHÁNH CHI**

Kỷ niệm 120 năm ngày sinh Mẹ Việt Nam anh hùng (VNAH) Nguyễn Thị Thứ (1904-2024), UBND tỉnh Quảng Nam đã tổ chức quy mô cấp tỉnh với nhiều hoạt động tưởng niệm, về nguồn… nhằm tôn vinh và tri ân những cống hiến, hy sinh cao cả, đóng góp lớn lao của mẹ Thứ cũng như các bà mẹ VNAH trên cả nước. Đây cũng là hoạt động ý nghĩa nhân kỷ niệm 77 năm ngày Thương binh - Liệt sĩ (27.7.1947 - 27.7.2024).

Theo đó, lễ dâng hương hoa tưởng niệm sẽ được tổ chức tại Nghĩa trang liệt sĩ tỉnh Quảng Nam, quần thể tượng đài Mẹ VNAH (TP Tam Kỳ), tại mộ và nhà thờ mẹ Thứ ở quê nhà (thị xã Điện Bàn).



Các tổ chức, đoàn thể dâng hương tại nhà Mẹ VNAH Nguyễn Thị Thứ

Bám đất, bám làng theo cách mạng

Mẹ VNAH Nguyễn Thị Thứ quê quán ở xóm Rừng (thôn Thanh Quýt, xã Điện Thắng Trung, thị xã Điện Bàn), được xem là hình tượng tiêu biểu của bà mẹ VHAH với sự cống hiến, hy sinh vô bờ bến; là biểu tượng của người phụ nữ Việt Nam "anh hùng, bất khuất, trung hậu, đảm đang". Mẹ Thứ có chồng cùng 9 người con, 1 con rể, 2 cháu ngoại đều là liệt sĩ.

Khu nhà mẹ Nguyễn Thị Thứ hiện tọa lạc trên mảnh đất xóm Rừng. Tại ngôi nhà và khu vườn này, suốt hai cuộc kháng chiến, mặc dù địch cày xới càn quét, ngày đêm lùng sục, gia đình mẹ vẫn vững vàng ý chí, bám đất, bám làng theo cách mạng. Đêm đêm, vợ chồng mẹ xay lúa, giã gạo đóng góp nuôi quân và bảo vệ 5 căn hầm bí mật trong vườn nhà. Ngôi nhà của mẹ đã được công nhận là Di tích lịch sử cấp tỉnh năm 2012.

Lúc mẹ còn sống cũng như khi đã mất, rất nhiều vị lãnh đạo Đảng, từ Trung ương đến địa phương đã về thăm hỏi, động viên, tặng mẹ những món quà vô giá bằng tất cả sự trân trọng, kính phục. Đó cũng là động lực giúp mẹ vượt qua bao nỗi đau thương, mất mát. Trong số khách đến thăm mẹ có nhiều bạn bè quốc tế, họ đã tự tay viết vào cuốn sổ lưu niệm với niềm cảm thương, khâm phục "người mẹ tuyệt vời".



Hội viên Hội phụ nữ, đoàn viên TX Điện Bàn tổ chức "Về với Mẹ" trong tháng 7.2024

Nhà điêu khắc Đinh Gia Thắng đã thiết kế tượng đài "Mẹ Việt Nam anh hùng" lấy nguyên mẫu từ Mẹ Thứ với ý tưởng chuyển tải: *"Mẹ thoát thai từ mảnh đất anh hùng, sinh ra những người con anh hùng và sẽ lại hóa thân vào đất, vào non nước Việt Nam. Mẹ sẽ sống mãi ngàn đời với các thế hệ con cháu hôm nay và mai sau"*.

Công trình quần thể tượng đài Mẹ VNAH tại núi Cấm (xã Tam Phú, TP Tam Kỳ, Quảng Nam) được cả nước đồng lòng đóng góp xây dựng, khởi công tháng 7.2009 và hoàn thành vào tháng 3.2015, quy mô khoảng 15 ha. Có thể nói, đây là quần thể tượng đài vĩ đại nhất của thế kỷ XXI để lại cho muôn đời sau về tấm gương những bà mẹ Việt Nam anh hùng trên cả nước.

Bên trong tượng đài là nhà tưởng niệm, bia ghi danh gần 50.000 Mẹ VNAH, trưng bày gần 300 hiện vật trong số hàng nghìn hiện vật được sưu tầm từ các Mẹ VNAH tiêu biểu đại diện cho hơn 127.000 Bà mẹ VNAH trên cả nước.

Tháng 7, về với Mẹ…

Bên cạnh đó, trong tháng 7 này, UBND thị xã Điện Bàn tổ chức chương trình *Về với Mẹ* nhằm bày tỏ niềm tri ân và biết ơn sâu sắc đối với những đóng góp, cống hiến, hy sinh của các Mẹ VNAH cho nền độc lập của tổ quốc.

Những ngày qua, Hội Liên hiệp phụ nữ thị xã Điện Bàn phối hợp Hội Cựu chiến binh, Thị Đoàn… tổ chức các đoàn thăm hỏi, dâng hoa và thắp hương tại gia đình các Mẹ VNAH như mẹ Lê Thị Trị (khối phố Thanh Quýt 2, phường Điện Thắng Trung); Mẹ Võ Thị Như (khối phố Quảng Lăng A, phường Điện Nam Trung)… Đồng loạt Hội Liên hiệp phụ nữ 20 xã, phường trên địa bàn cùng tổ chức thăm hỏi, tặng quà cho các Mẹ VNAH còn sống trên địa bàn thị xã; ra quân vệ sinh, làm đẹp cảnh quan tại nhà các mẹ và nghĩa trang liệt sĩ…

Chị em phụ nữ, các đoàn viên thanh niên cùng đến bày trí, dâng hoa, dâng hương tại không gian thờ tự liệt sĩ tại gia đình các Mẹ VNAH. Đặc biệt, hội viên, cán bộ, cựu chiến binh cùng nhau tổ chức những bữa cơm tri ân, ôn lại kỷ niệm và chia sẻ đau thương, mất mát với các mẹ và gia đình thân nhân liệt sĩ. Những hoạt động đầy ý nghĩa này nhằm thể hiện lòng biết ơn sâu sắc của toàn xã hội đối với những đóng góp, cống hiến và hy sinh của các Mẹ VNAH.■

TP.HCM thăm, tặng quà gia đình chính sách tại Côn Đảo

Đoàn cán bộ TP.HCM do đồng chí Trần Kim Yến, Chủ nhiệm Ủy ban Kiểm tra Thành ủy TP dẫn đầu, đã đến thăm, tặng quà gia đình chính sách, người có công tại huyện Côn Đảo (Bà Rịa - Vũng Tàu). Theo đó, Đoàn đã đến thăm, tặng quà hai gia đình thân nhân liệt sĩ, gồm: Gia đình bà Hà Thị Tố và gia đình bà Võ Thanh Thủy, đều là vợ liệt sĩ, ngụ tại Khu dân cư số 8, huyện Côn Đảo. Thay mặt lãnh đạo TP.HCM, đồng chí Trần Kim Yến ân cần hỏi thăm sức khỏe, đời sống, công việc của các gia đình; động viên thân nhân liệt sĩ vượt qua khó khăn, ổn định đời sống, phát triển kinh tế, tiếp tục có những đóng góp thiết thực cho quê hương.

Những năm qua, Thành ủy, HĐND, UBND, Ủy ban MTTQ và toàn thể nhân dân TP.HCM luôn quan tâm, chăm lo gia đình chính sách, người có công với cách mạng bằng những việc làm thiết thực. Đối với huyện Côn Đảo, TP dành tình cảm đặc biệt nhằm tri ân đồng bào yêu nước, chiến sĩ cách mạng đã cống hiến, hy sinh vì độc lập, tự do của Tổ quốc, hiện đang an nghỉ tại các Nghĩa trang Hàng Dương, Hàng Keo. Bên cạnh đó, TP thường xuyên chăm lo công tác GD&ĐT tại các nhà trường trên địa bàn huyện Côn Đảo, góp phần phát triển nhiệm vụ giáo dục và an sinh xã hội tại địa phương. Nhân dịp này, đoàn công tác đã đến thăm, tặng quà, động viên cán bộ, chiến sĩ Trạm Ra-đa 590 (Trung đoàn 251, Vùng 2 Hải quân) và Trạm Ra-đa 32 (Trung đoàn 294, Sư đoàn 367, Quân chủng Phòng không - Không quân) đang làm nhiệm vụ sẵn sàng chiến đấu tại Côn Đảo. Cùng ngày, các đoàn công tác cũng đã đến thăm, tặng quà 10 gia đình chính sách, người có công thuộc huyện Côn Đảo.

HỒNG HẠNH

Tập huấn nâng cao kiến thức về vun đắp giá trị gia đình Việt

Hội Liên hiệp phụ nữ tỉnh Bình Phước vừa phối hợp với Hội Liên hiệp phụ nữ huyện Bù Gia Mập tổ chức tập huấn tuyên truyền nâng cao kiến thức về Vun đắp giá trị gia đình Việt Nam. Đây là hoạt động trong Chương trình mục tiêu quốc gia xây dựng nông thôn mới năm 2024. Buổi tập huấn thu hút được hàng trăm người là thành viên trong các mô hình, CLB: Địa chỉ tin cậy cộng đồng; Xây dựng gia đình 5 không, 3 sạch; Gia đình 5 có, 3 sạch; Gia đình hạnh phúc và các hội viên phụ nữ, phụ nữ đồng bào dân tộc thiểu số, cán bộ phụ trách công tác gia đình trên địa bàn xã Phú Văn…

Nội dung tập huấn về Bộ tiêu chí ứng xử trong gia đình, kỹ năng tổ chức cuộc sống gia đình, những giá trị văn hóa truyền thống tốt đẹp cần xây dựng, vun đắp trong gia đình. Qua đó giúp phụ nữ vùng sâu, vùng xa được nâng cao kiến thức về xây dựng gia đình hạnh phúc.

DUY NGỌC

OLYMPIC PARIS 2024:

Chờ đợi những bất ngờ thú vị

● THU SÂM

23h40 hôm qua 23.7, Trưởng đoàn Thể thao Việt Nam tại Olympic Paris 2024 Đặng Hà Việt cùng các cán bộ đoàn đã đáp chuyến bay mang mã số VN 019, cất cánh từ sân bay Nội Bài, Hà Nội. Đoàn sẽ hạ cánh xuống sân bay Charles de gaulle, Paris (Pháp) vào 7h (giờ địa phương) ngày 24.7.

Nhiều đội tuyển đã gia nhập Làng VĐV Olympic

Lên đường cùng Đoàn Thể thao Việt Nam tham gia tranh tài tại Olympic Paris 2024, phóng viên Báo *Văn Hóa* sẽ cung cấp những thông tin cập nhật, đầy đủ, sinh động về hành trình thi đấu, tranh tài của Thể thao Việt Nam tại Thế vận hội thể thao lớn nhất thế giới.

Trước đó một số đội tuyển của Đoàn Thể thao Việt Nam cũng đã gia nhập Làng VĐV là đội Bắn cung, Xe đạp, Judo, Rowing, Boxing... Trong đó đội tuyển Bắn cung chính thức nhập Làng VĐV từ ngày 20.7 và được BTC nước chủ nhà tạo điều kiện tập luyện ngay trong trường bắn tại Trung tâm Paris trước khi bước vào thi đấu chính thức. Các cung thủ đang có tâm lý khá thoải mái, thể hiện sự thích nghi tốt với thời tiết, khí hậu ở Paris. Các bài tập chuẩn bị cho thi đấu chính thức lúc này được tập trung để từng tuyển thủ giữ được trạng thái tốt nhất, tránh áp lực tâm lý.

Trong khi đó đội tuyển Cầu lông cũng đã gia nhập Làng Olympic, tình hình sức khoẻ toàn đội ổn định và hiện đang tập luyện theo kế hoạch, giáo án đề ra từ trước. Đội tuyển Bắn súng cũng đã có mặt ở Pháp vào ngày 22.7. HLV trưởng Park Chung-gun đang hoàn thiện những công đoạn chuẩn bị cuối cùng cho các cuộc tranh tài tại đấu trường lớn nhất thế giới. Bắn súng cũng là đội tuyển được chờ đợi sẽ tạo được bất ngờ tại Olympic Paris 2024.

Dù Trịnh Thu Vinh và Lê Thị Mộng Tuyền mới lần đầu tranh tài tại đấu trường này, nhưng nếu nỗ lực lọt vào chung kết thì cánh cửa tranh chấp huy chương sẽ mở ra. Để động viên, khích lệ tinh thần của các xạ thủ, nguyên HLV trưởng đội tuyển Bắn súng quốc gia Việt Nam Nguyễn Thị Nhung đã tặng HLV Park Chung-gun và đội 2.000 USD trước lúc lên đường. Muốn truyền lửa và sự may mắn cho các xạ thủ, nữ HLV từng được mệnh danh là "Bông hồng thép" của Thể thao Việt Nam cũng đã treo thưởng 1.000 USD cho mỗi nội dung vào chung kết của Bắn súng Việt Nam.

Chờ đợi lễ khai mạc ấn tượng

Dự kiến lễ khai mạc Olympic Paris sẽ bắt đầu lúc 19h30 (theo giờ địa phương) ngày 26.7, tức 0h30 ngày 27.7 theo giờ Việt Nam. Dự kiến, chương trình sẽ kéo dài hơn 3 giờ đồng hồ. Theo quy định của BTC Đại hội, Đoàn Thể thao Việt Nam sẽ có 10 thành viên được tham gia lễ khai mạc. Đặc biệt chương trình lễ khai mạc năm nay được chờ đợi sẽ gây ấn tượng với gần 100 chiếc thuyền diễu hành trên một đoạn sông Seine dài 6 km, uốn lượn từ Đông sang Tây qua thủ đô Paris hoa lệ và đi qua một số cây cầu, địa danh mang tính biểu tượng của thủ đô nước Pháp như Nhà thờ Đức Bà, Bảo tàng Louvre cùng các địa điểm tổ chức Olympic. Điểm kết thúc của tuyến đường diễu hành là địa điểm gần tháp Eiffel, nơi Tổng thống Pháp Emmanuel Macron sẽ tuyên bố khai mạc giải đấu.



Đội tuyển Bắn cung tập luyện tích cực tại Paris trước ngày tranh tài

Các VĐV sẽ đóng vai chính trong lễ khai mạc Olympic Paris, với 10.500 người sẽ tham gia đại diện cho 206 ủy ban Olympic đến từ các nước. Thay vì đi vòng quanh sân vận động như ở lễ khai mạc các kỳ Olympic trước, các VĐV sẽ diễu hành trên thuyền giữa lòng sông Seine, trước sự chứng kiến của hàng trăm nghìn khán giả. Đây có thể xem là lễ khai mạc có nhiều đổi mới, sáng tạo, khi các VĐV được tham gia màn diễu hành ấn tượng trên dòng sông nổi tiếng này.

Một số nguồn tin cũng tiết lộ, lễ khai mạc Olympic Paris có sự hiện diện của hơn 3.000 nghệ sĩ, trong đó có 400 vũ công do biên đạo múa nổi tiếng Maud Le Pladec chỉ huy. Các vũ công sẽ xuất hiện ở mọi cây cầu tại Paris. Là một trong những kinh đô thời trang nổi tiếng nhất châu Âu, Paris cũng sẽ mang đến lễ khai mạc nét văn hóa thời trang đậm đặc chất Pháp. Theo Ban tổ chức, hàng trăm thợ may, nhà tạo mẫu tóc và nhân viên trang điểm sẽ cùng góp sức để xây dựng hình ảnh cho các nghệ sĩ biểu diễn tại lễ khai mạc.

Dự kiến, lễ khai mạc Olympic Paris sẽ đón 600.000 khán giả theo dõi trực tiếp, trong đó có khoảng 104.000 khán giả trả tiền để có vị trí đẹp tại các bến tàu. 222.000 vé miễn phí sẽ được phát để người hâm mộ xem lễ khai mạc từ trên bờ sông Seine. Dù đối diện với nhiều khó khăn nhưng nước Pháp vẫn đang làm hết sức mình để mang đến một kỳ Đại hội được chờ đợi là sẽ thành công tại kinh đô của ánh sáng này.■

Thi đấu hết mình

Các tay vợt Việt Nam sẽ bắt đầu thi đấu môn cầu lông tại Olympic Paris 2024 vào ngày 27.7. Kể từ khi môn cầu lông chuyển sang thể thức thi đấu vòng bảng từ Olympic London 2012, Việt Nam vẫn chưa có tay vợt nào vượt qua vòng đấu này. Do vậy mà người hâm mộ đang rất mong chờ Thùy Linh và Đức Phát sẽ làm nên lịch sử cho cầu lông Việt Nam. Đây sẽ là mục tiêu không hề dễ dàng vì quy định của nội dung đơn là chỉ chọn một tay vợt có kết quả tốt nhất sau vòng bảng trao suất dự lượt đấu loại tiếp theo.

Đến Paris tranh tài, Thùy Linh có lần thứ hai được thi đấu tại Thế vận hội. Tại Olympic Paris 2024, Thùy Linh (hạng 26 thế giới), nằm ở bảng K đơn nữ với Beiwen Zhang (Mỹ, hạt giống số 9, hạng 11 TG) và Tiffany Ho (Australia, hạng 82 TG). Trước đây, Thùy Linh từng đánh bại 2 đối thủ này, trong đó cô vượt qua Zhang Beiwen ở giải Phần Lan mở rộng năm ngoái và thắng Tiffany Ho tại Tây Ban Nha Masters cuối tháng 3 năm nay.

Giải quốc tế gần nhất mà Thùy Linh tham dự là Indonesia mở rộng hồi tháng 6. Từ đó đến nay, Thùy Linh cùng ban huấn luyện tập luyện trong nước để giữ được trạng thái ổn định cũng như chỉnh điểm rơi phong độ tốt nhất. Thùy Linh từng đến Pháp vào tháng 3 năm nay để tham dự giải cầu lông quốc tế. Lần trở lại Pháp này chắc chắn Thùy Linh sẽ mang theo sự quyết tâm rất lớn.

"Đây lần thứ hai trong sự nghiệp tôi được tranh tài ở đấu trường Thế vận hội. Ba năm trước khi lần đầu dự Olympic Tokyo, tôi có những sự bỡ ngỡ. Bây giờ, tôi tiếp tục dự Olympic Paris và bản thân đã có sự trưởng thành hơn trong chuyên môn. Thời gian qua, ban huấn luyện đã tích cực cùng tôi để chuẩn bị chuyên môn kỹ lưỡng. Tôi sẽ cố gắng thi đấu hết sức mình và quyết tâm có một kết quả tốt ở giải lần này", Thùy Linh chia sẻ.



Thùy Linh (phải) và Đức Phát (trái) cùng với chuyên gia người Indonesia đã chuẩn bị kỹ lưỡng cho các trận đấu tại Olympic Paris 2024

Với Lê Đức Phát, Olympic Paris 2024 là kỳ Thế vận hội đầu tiên trong sự nghiệp. Theo danh sách các tay vợt chính thức tham dự Olympic Paris 2024, Đức Phát xếp hạng 72 thế giới và thứ 35/41 VĐV nội dung đơn nam. Hai đối thủ của tay vợt sinh năm 1998 tại bảng K là hạt giống số 13 Prannoy H.S (Ấn Độ, hạng 13 TG) và Fabian Roth (Đức, hạng 83 thế giới). So sánh về thứ hạng và thực lực, khả năng đi tiếp vào vòng 2 của Đức Phát là hết sức khó khăn.

Lý do là để có suất duy nhất đi tiếp, Đức Phát phải vượt qua tay vợt số 1 Ấn Độ Prannoy H.S, người được xem là đối thủ kỵ giơ của các tay vợt trong top đầu thế giới. Nhưng không phải là không cơ hội cho Đức Phát bởi Prannoy H.S không có phong độ ổn định trong thời gian qua, tay vợt này có thể thắng các đối thủ trong top 10 thế giới nhưng lại thường để thua trước các tay vợt có thứ hạng thấp hơn rất nhiều. Trong khi đó, Fabian Roth từng thất bại trước Đức Phát ở giải Ba Lan mở rộng năm nay. Nếu chơi đúng sức, Đức Phát hoàn toàn có thể vượt qua tay vợt người Đức.

"Lần đầu được dự Olympic và được các bác lãnh đạo Đoàn Thể thao Việt Nam lựa chọn để tham gia cầm cờ ở lễ khai mạc thật vinh dự cho tôi. Tôi đã và đang có sự chuẩn bị tốt về chuyên môn hướng tới tham dự kỳ Olympic lần này. Tất cả sự chuẩn bị của tôi là nỗ lực thi đấu với kết quả cao nhất ở Pháp sắp tới", Đức Phát bày tỏ.

NGỌC LÝ

Thể thao gắn với **quảng bá di sản**

● **KHẢI HƯNG**

Tổ chức lễ khai mạc trên sông Seine, thi đấu bóng chuyền dưới chân Tháp Eiffel hay cưỡi ngựa biểu diễn bên cung điện Versailles… là cách Paris giới thiệu di sản thông qua Thế vận hội 2024.

Mỗi sự kiện thể thao lớn là một cơ hội để quảng bá hình ảnh và thu hút khách du lịch. Tại vòng chung kết Euro 2024 vừa qua, Liên đoàn bán lẻ Đức ước tính doanh thu tăng thêm 4 tỷ USD và 3 triệu lượt khách ghé thăm 10 thành phố đăng cai giải đấu. Dữ liệu từ Trip.com, công ty du lịch trực tuyến lớn nhất Trung Quốc, cho thấy Euro 2024 tại Đức đã tạo ra làn sóng du lịch thể thao mạnh mẽ với du khách châu Á. Theo đó, Trung Quốc có tỷ lệ đặt phòng nhiều nhất, tăng 132% và tỷ lệ đặt chuyến bay đến Đức tăng 90% so với 2023. So với nước láng giềng, cách nước Pháp tổ chức Olympic 2024 tại Thủ đô Paris càng thấm đẫm lịch sử và văn hóa hơn.



Lễ khai mạc Olympic Paris 2024 được tổ chức trên sông Seine thơ mộng

Tổ chức khai mạc trên sông Seine

Paris, nơi đăng cai Thế vận hội 2024, trung tâm văn hóa và nghệ thuật lớn của thế giới, nơi đón tiếp 27 triệu lượt du khách mỗi năm, hứa hẹn đem đến nhiều điểm nhấn đặc sắc bằng cách kết hợp giữa du lịch thể thao gắn với di sản. Trong vòng hơn 1 tháng tới, kinh đô ánh sáng hứa hẹn đem đến cho người hâm mộ thể thao trải nghiệm đặc biệt, vì không chỉ theo dõi màn tranh tài đỉnh cao của các vận động viên mà còn đồng thời được chiêm ngưỡng những di sản, cảnh đẹp mang tính biểu tượng của thành phố hoa lệ này.

Đầu tiên là Lễ khai mạc Thế vận hội 2024 dự kiến diễn ra vào lúc 7h30 ngày 26.7 theo giờ địa phương (00h30 ngày 27.7 theo giờ Việt Nam). Thay vì tổ chức trong các sân vận động, lần đầu tiên Lễ khai mạc Olympic sẽ được tổ chức trên dòng sông Seine thơ mộng. Cụ thể, đoàn thuyền hơn 150 chiếc, bao gồm hơn 90 chiếc chuyên chở 10.500 VĐV sẽ diễu hành dọc sông, hành trình kéo dài khoảng 6 km, bắt đầu từ cầu Austerlitz nổi tiếng và kết thúc ở cầu Lena, dưới chân tháp Eiffel. Còn khán giả được bố trí ngồi hai bên bờ sông. Đoàn Hy Lạp, quốc gia khai sinh Olympic, là đoàn dẫn đầu theo đúng truyền thống. Tiếp đến là đoàn thể thao các quốc gia khác, được sắp xếp theo thứ tự bảng chữ cái. Đoàn chủ nhà Pháp đi sau cùng, kết thúc chuyến diễu hành trên sông lúc màn đêm buông xuống.

"Với ánh sáng tự nhiên từ hoàng hôn nước Pháp, sự kiện sẽ còn lộng lẫy hơn nữa nhờ sự nên thơ của không gian đa chiều, mời gọi cả VĐV lẫn công chúng trên toàn thế giới chiêm ngưỡng vẻ đẹp tự nhiên của kinh đô ánh sáng", Trưởng ban Tổ chức Estanguet tiết lộ. Xuyên suốt hành trình, khán giả còn được chiêm ngưỡng chương trình biểu diễn nghệ thuật đặc sắc kết hợp với hiệu ứng đặc biệt về hình ảnh và ánh sáng. Theo ông Thomas Jolly, Giám đốc nghệ thuật của buổi lễ khai mạc, chương trình dự kiến kéo dài gần 4 giờ đồng hồ, buổi khai mạc sẽ giống một vở ballet khổng lồ, được chia làm 12 tiết mục, với hàng nghìn vũ công thể hiện ở trên những cây cầu bắc qua sống Seine. Sự kiện này dự kiến thu hút khoảng 300.000 người đến theo dõi trực tiếp, hơn 1 tỉ người xem qua truyền hình. Để đảm bảo sự kiện diễn ra suôn sẻ, hệ thống an ninh chưa từng có sẽ được triển khai, với ít nhất 35.000 cảnh sát và hiến binh được huy động.

Di sản gắn liền nơi tổ chức thi đấu Thế vận hội

Bên cạnh lễ khai mạc được tổ chức trên dòng sông Seine thơ mộng, điểm hấp dẫn đặc biệt của Olympic Paris 2024 là người hâm mộ thể thao sẽ có cơ hội vừa cổ vũ các VĐV đỉnh cao tranh tài, vừa ngắm nhìn các cảnh đẹp, các di sản nổi tiếng của kinh đô ánh sáng. Đơn cử, những người yêu thích bộ môn bóng chuyền bãi biển sẽ được thưởng thức khung cảnh tuyệt đẹp của Thế vận hội tại sân vận động dã chiến có sức chứa 12.000 được dựng lên ngay dưới chân tháp Eiffel. Một thông tin đáng chú ý khác, một phần vật liệu làm nên địa danh nổi tiếng nhất của thành phố Paris được… nấu chảy và đúc thành các tấm huy chương Olympic. Giữa tháp Eiffel và học viện quân đội trang nghiêm Champ de Mars, từng là nơi diễu hành của các học viên hồi thế kỷ XVIII, ban tổ chức cho xây dựng một đấu trường theo kiểu La Mã cổ đại để thi đấu judo và các môn vật.

Từ tháp Eiffel ngược dòng sông Seine đến cầu Alexandre III, sẽ là bối cảnh thi đấu cho các môn bơi marathon, đua xe đạp đường trường cá nhân tính giờ và ba môn phối hợp. Cây cầu này được xây dựng cho Triển lãm Paris năm 1900, một hội chợ toàn cầu kỷ niệm những thành tựu của thế kỷ trước và thúc đẩy sự phát triển trong thế kỷ tiếp theo, với những bức tượng có cánh vàng tượng trưng cho ngành công nghiệp, thương mại, khoa học và nghệ thuật. Chỉ cách cầu Alexandre III quãng ngắn, Paris biến La Concorde trở thành nơi thi đấu cho các môn thể thao hiện đại. Đây là quảng trường lớn nhất thành phố, nối đại lộ Champs-Elysées với Jardins des Tuileries và bảo tàng Louvre.

Cũng được khánh thành tại triển lãm năm 1990, Grand Palais là viên ngọc biểu trưng cho sự lộng lẫy của Paris, với mái vòm kính lớn nhất châu Âu và được nâng đỡ bằng 6.000 tấn thép sơn xanh. Đấu kiếm và taekwondo sẽ được diễn ra dưới chân công trình diễm lệ này.

Hôtel des Invalides, khu phức hợp lịch sử ghi dấu di sản quân sự của Pháp, được thành lập dưới thời vua Louis XIV vào năm 1687, là điểm tham quan không thể bỏ lỡ của những người yêu thích lịch sử và quân sự. Các cung thủ sẽ có cơ hội so tài dưới mái vòm vàng nổi bật trên nền trời xanh, bên cạnh ngôi mộ danh tướng Napoleon và những khu vườn yên bình xung quanh bệnh viện quân sự, nay được chuyển đổi thành bảo tàng.

Nhắc đến Paris cũng không thể không nhắc đến cung điện Versailles xa hoa và lộng lẫy, với hồ nước và các bồn điêu khắc được trang trí bởi các đài phun mang tên các vị thần Neptune, Apollo và Latona trong những khu vườn được chăm sóc tỉ mỉ. Một đấu trường ngoài trời tạm thời sẽ tổ chức cưỡi ngựa vượt chướng ngại vật biểu diễn và năm môn phối hợp hiện đại.

Bên cạnh các di sản lâu đời gắn với lịch sử và văn hóa, các sân vận động và trung tâm thể dục thể thao nổi tiếng tại Paris cũng tham gia đăng cai Thế vận hội. Tiêu biểu như sân quần vợt Roland Garros hay sân Stade de France, nơi chứng kiến đội tuyển Pháp vô địch World Cup 1998. Với sức chứa 80.000 chỗ ngồi, Stade de France đã tổ chức nhiều sự kiện thể thao, bao gồm Giải vô địch điền kinh thế giới năm 2003, các trận đấu tại giải Euro 2016 và trận chung kết Champions League năm 2000, 2006 và 2022. Ít nổi tiếng hơn nhưng Yves-du-Manoir sẽ đóng vai trò đặc biệt trong lịch sử thể thao nước Pháp nói riêng và thế giới nói chung. Trong lịch sử, rất ít địa điểm từng hai lần tổ chức Thế vận hội. Yves-du-Manoir là một trong số đó. SVĐ này khánh thành vào năm 1907, được cải tạo để sử dụng tại Olympic 1924 cho các bộ môn điền kinh, đua xe đạp, cưỡi ngựa, thể dục dụng cụ, quần vợt, bóng đá, bóng bầu dục. Tròn 100 năm sau, Yves-du-Manoir sẽ là nơi diễn ra các trận đấu khúc côn cầu. Lịch sử, văn hóa, thể thao dường như tìm thấy giao điểm tại Paris.■

TIN **THỂ THAO**

Tuyển bóng chuyền nữ xếp hạng 32 thế giới

Tại bảng xếp hạng mới nhất của Liên đoàn Bóng chuyền thế giới (FIVB), đội tuyển bóng chuyền nữ Việt Nam xếp hạng 32 thế giới, thứ hạng cao nhất của đội từ trước đến nay. Vị trí này có được nhờ thành tích vô địch AVC Challenge Cup 2024 và hạng ba tại FIVB Challenge Cup 2024 vừa qua.

Hiện tại, thầy trò HLV Nguyễn Tuấn Kiệt đang tham dự giải quốc tế Future Stars tại Thượng Hải (Trung Quốc). Đội đã có chiến thắng 3-2 trước U21 Canada ở ngày ra quân. Giải đấu này không nằm trong hệ thống thi đấu của FIVB nhưng là sự chuẩn bị cần thiết cho đội trước khi dự 2 giải quốc khác trong tháng 8 là VTV Cup và SEA V.League.

V.H

Giải Wushu trẻ quốc gia

Diễn ra từ ngày 22-30.7 tại nhà thi đấu tỉnh Thanh Hóa, Giải Wushu trẻ quốc gia 2024 có sự góp mặt của 503 VĐV thuộc 30 tỉnh, thành phố. Tại giải, các VĐV thi đấu ở 2 nội dung Taolu (biểu diễn) và tán thủ (đối kháng) ở 3 nhóm tuổi với 97 bộ huy chương.

Giải năm nay là cơ sở để ban huấn luyện đội Wushu Việt Nam lựa chọn các tuyển thủ vào thành phần ĐTQG tham dự giải vô địch thế giới trong tháng 8 và giải vô địch châu Á vào tháng 9.

L.H

Nguyễn Thị Thật thi đấu cự ly 158 km tại Olympic

Ban tổ chức môn xe đạp đường trường Olympic Paris 2024 vừa thông báo đường đua xuất phát đồng hàng nữ sẽ thi đấu vào ngày 4.8 có cự ly 158 km, trong đó có 1,7 km đường đua leo núi. Đây cũng là nội dung duy nhất mà tay đua số 1 Việt Nam Nguyễn Thị Thật tranh tài tại Thế vận hội năm nay.

Nguyễn Thị Thật đến Pháp và nhập làng VĐV Olympic Paris 2024 hôm 22.7. Trước khi đến Pháp, tay đua sinh năm 1993 đã cùng đội Roland Israel Premier Tech (Thụy Sỹ) tham dự giải Giro D'Italia Women tại Italia.

H.V

● Tổng Biên tập: **NGUYỄN ANH VŨ**
● Phó Tổng Biên tập: **PHAN THANH NAM - NGUYỄN VĂN MƯỜI**
● **TÒA SOẠN - TRỊ SỰ VÀ PHÁT HÀNH:**
Số 33 ngõ 294/2 Kim Mã, Q. Ba Đình, Hà Nội - ĐT: 024.37265564 - E.mail: baovanhoa@fpt.vn
● **GPXB:** Số 370/GP-BTTTT ngày 05/7/2016 của Bộ Thông tin và Truyền thông

● **VĂN PHÒNG ĐẠI DIỆN PHÍA NAM:**
170 Nguyễn Đình Chiểu, P. Võ Thị Sáu, Q.3, TP.HCM - ĐT/FAX: 028. 38230890 - 39100922
● **TRỤ SỞ VĂN PHÒNG ĐẠI DIỆN PHÍA NAM TẠI TỈNH KHÁNH HÒA:**
211 Thống Nhất, phường Phương Sài, TP Nha Trang, Khánh Hòa; ĐT: 0258. 3825008
● **TRỤ SỞ VĂN PHÒNG ĐẠI DIỆN PHÍA NAM TẠI TP ĐÀ NẴNG:**
12 Trương Hán Siêu, Q. Sơn Trà, TP Đà Nẵng - ĐT: 0236. 3897798

● **Chế bản:** Báo Văn Hóa
● **In tại:** Cty CP In Công đoàn Việt Nam

GIÁ: 5.000đ

Cuba là điểm đến văn hóa số một thế giới

Theo bình chọn của trang web du lịch *TripAdvisor*, Cuba là điểm đến văn hóa số một trên thế giới, hạng mục tính đến trải nghiệm tại các bảo tàng, di tích lịch sử và truyền thống địa phương.

Cụ thể, *TripAdvisor* khuyến nghị du khách nên đến thăm Thủ đô La Habana, nơi được mô tả là sự kết hợp giữa kiến trúc thế giới cổ và văn hóa hiện tại. Ngoài ra, nền tảng du lịch này cũng nêu bật nét quyến rũ của thị trấn Trinidad với kiến trúc thuộc địa Tây Ban Nha, di sản thế giới được UNESCO công nhận; cũng như đề xuất tham quan Valle de los Ingenios, vùng đất trước đây là thủ phủ công nghiệp mía đường của Cuba.

L.YẾN

Người dân đảo Mallorca biểu tình phản đối du lịch

Hàng ngàn người đã xuống đường để phản đối các hoạt động du lịch trên đảo Mallorca, Tây Ban Nha. Những người tổ chức cuộc biểu tình cho biết cần giảm bớt du lịch, tăng cường cuộc sống, mô hình du lịch tại hòn đảo này đang làm đại đa số người lao động thêm nghèo, đồng thời yêu cầu một mô hình du lịch thay thế, cải thiện các dịch vụ công, bảo tồn và tái tạo các khu vực thiên nhiên.

Theo Viện Thống kê Quốc gia Tây Ban Nha, quần đảo Balearic bao gồm Mallorca - hòn đảo lớn nhất, Menorca, Ibiza và Formentera đã thu hút 14,4 triệu du khách nước ngoài vào năm ngoái. Đây không phải là cuộc biểu tình đầu tiên tại Tây Ban Nha kêu gọi hạn chế du lịch ở các khu vực địa phương nước này. Vào tháng 4, người dân địa phương ở quần đảo Canary đã kêu gọi tuyệt thực để phản đối tình trạng du lịch quá mức gây ra thiệt hại cho môi trường mà chính người dân nơi đây phải chịu hậu quả nặng nề.

PHƯƠNG MINH

Gia sư toàn diện, nghề thu nhập cao ở Trung Quốc

● **CHI MAI**

Theo báo *Shanghai Morning Post*, những siêu gia sư ở Trung Quốc có thể thu nhập lên tới 60.000 nhân dân tệ (210 triệu đồng/tháng). Tất nhiên, những đòi hỏi về bằng cấp và áp lực công việc với họ cũng rất đặc biệt.

Shura tốt nghiệp một trường đại học hàng đầu Thượng Hải, chuyên ngành quan hệ quốc tế. Hai năm trước khi tốt nghiệp, chị làm việc bán thời gian với tư cách là gia sư cho con trai đang tuổi mẫu giáo của một nữ doanh nhân. Người mẹ yêu cầu Shura đến sống tại nhà mình, dạy kèm tiếng Anh cho con trai và đồng hành khi cậu bé tham gia nhiều hoạt động ngoại khóa.

Cô cho biết, ngoài trách nhiệm cơ bản trên, những gia sư toàn diện phải có khả năng quan sát và thích ứng nhạy bén. Khi tâm lý trẻ không tốt, khó tập trung cần tư vấn kịp thời để giúp chúng thoát khỏi rắc rối. Đồng thời cung cấp cho phụ huynh những lời khuyên, hướng dẫn nhằm thiết lập môi trường giáo dục gia đình hài hòa hơn. Bên cạnh việc dạy kèm trẻ em các môn học và hỗ trợ làm bài tập về nhà, những gia sư như Shura còn phải tổ chức các hoạt động ngoại khóa, đưa trẻ đến các lớp học thêm sau giờ học và thậm chí giúp các em chuẩn bị cho các sự kiện như biểu diễn tài năng hay thi vẽ tranh…

Lưu Tình làm công việc mà người dùng mạng Trung Quốc gọi là "siêu gia sư toàn diện" đã được vài năm. Cô gọi nghề nghiệp của mình với cái tên dễ chịu hơn "người hỗ trợ sự phát triển của trẻ". Lưu giải thích công việc này khác với bảo mẫu hoặc gia sư tại nhà, bởi tập trung vào mục tiêu giúp trẻ có cuộc sống tốt đẹp, hình thành thói quen tích cực và phát triển những giá trị đúng đắn. "Chúng tôi cung cấp sự đồng hành chất lượng cao về mọi mặt", cô nói.

Hiện Lưu Tình đang hỗ trợ một cô bé lớp 4. Mỗi ngày cô cùng làm bài tập, tập thể dục, đưa trẻ đến các lớp học sau giờ chính khóa, thậm chí giúp cô bé chuẩn bị cho các sự kiện như biểu diễn tài năng, cuộc thi vẽ tranh. Lưu Tình cho hay, sau giờ học chính khóa là thời gian bận rộn nhất của cô mỗi ngày khi tin nhắn của phụ huynh liên tục đổ về như: Bài tập về nhà hôm nay có gì? Trong giờ kiểm tra trẻ bất cẩn gì không? Những thói quen và cảm xúc nào của trẻ cần phải chú ý?...

"Chúng tôi khác với gia sư truyền thống đó là không chỉ tập trung cải thiện thành tích mà chủ yếu hướng dẫn trẻ phát triển thói quen học tập tốt, chẳng hạn tự tư duy khi đọc đề bài, chỉ hỏi khi hết cách, thậm chí là cách cầm bút và tư thế ngồi sao cho đúng", Lưu Tình nói về nghề nghiệp của mình. Một tháng trước, cô gái 24 tuổi cùng một số người bạn đã thành lập công ty ở Hàng Châu, tập trung vào việc đồng hành cùng sự phát triển của trẻ. Hiện tại nhóm của cô lên tới hơn 100 người.

Shura cho biết, các gia đình cần có gia sư riêng cho trẻ thường có thu nhập tốt, không bao giờ tiếc tiền chi cho việc học hành của con cái, nhưng họ cũng có kỳ vọng cao, khi 90% yêu cầu những "bạn đồng hành" này có ít nhất một bằng cử nhân. "Thu nhập cho công việc này rất khá, thường là từ 10.000 - 20.000 nhân dân tệ (tương đương 35 triệu đồng đến 70 triệu đồng mỗi tháng). Một số người có kinh nghiệm với trình độ học vấn ấn tượng có thể kiếm được tới 60.000 nhân dân tệ (tương đương khoảng 210 triệu đồng mỗi tháng). Yêu cầu tối thiểu đối với ứng viên là có kiến thức về mầm non, có bằng đại học và giỏi tiếng Anh. Ngoài ra, họ nên có những kỹ năng khác như biết ngoại ngữ thứ hai hoặc chơi một nhạc cụ", Shura cho biết.

Lưu Tình cũng đồng tình với chia sẻ này. Cô cho biết, để trở thành "gia sư toàn diện", ngoài yêu cầu phải tốt nghiệp đại học các chuyên ngành như giáo dục mầm non, tiểu học, trung học hay có kinh nghiệm giảng dạy, đào tạo... còn phải có thêm năng khiếu về âm nhạc, thể thao hoặc khiêu vũ hay biết 2-3 ngoại ngữ... Lưu Tình tiết lộ, tại thành phố Hàng Châu, nếu cùng trẻ làm bài tập về nhà sau giờ học, chi phí 4.000 tệ mỗi tháng (14 triệu đồng). Nếu phải chịu thêm trách nhiệm về việc đưa đón trẻ tham gia các hoạt động ngoại khóa... có thể vượt 10.000 tệ mỗi tháng (35 triệu đồng). Thậm chí một số người có kinh nghiệm và trình độ học vấn ấn tượng có thể kiếm được tới 60.000 tệ mỗi tháng khi nhận hỗ trợ nhiều trẻ xuất thân từ gia đình giàu có.■



Những gia sư toàn diện có thể nhận mức lương lên tới 60.000 tệ mỗi tháng — Ảnh: SCMP

GÓC **BÌNH LUẬN**

Không còn sự lựa chọn khác

● **LƯƠNG SAN**

Tổng thống đương nhiệm của Mỹ Joe Biden đã quyết định rút khỏi chiến dịch tái tranh cử Tổng thống Mỹ năm 2024, nhường bước cho ứng viên có triển vọng hơn. Nhiều chuyên gia nhận định, quyết định rút lui của Tổng thống Mỹ Joe Biden được cho là một quyết định sáng suốt.

Dù trước đó, ông Biden từng khẳng định đanh thép "chỉ có Chúa mới khiến tôi thay đổi quyết định", thế nhưng nguy cơ thua cuộc và mất tất cả đã khiến đương kim Tổng thống Mỹ từ bỏ tham vọng, tập trung hoàn thành nhiệm vụ trong phần còn lại của nhiệm kỳ. Điều này cũng đồng nghĩa là ông Biden trở thành tổng thống đương nhiệm đầu tiên rút khỏi cuộc đua vào Nhà Trắng kể từ năm 1968.

Quyết định được cho là khó khăn nhất trong sự nghiệp chính trị của ông Biden dường như là kết quả tất yếu sau chuỗi ngày "sóng gió" kể từ cuộc tranh luận không thành công với cựu Tổng thống Donald Trump hôm 27.6. Hàng chục nghị sĩ Dân chủ đã công khai kêu gọi ông Biden từ bỏ cuộc đua. Nhiều cuộc thăm dò, khảo sát cử tri cũng cho thấy ông Biden không còn là chính trị gia mạnh mẽ như bốn năm trước đó. Các nhà tài trợ cũng phản ứng vì cảm thấy bị phản bội khi không được cung cấp đầy đủ thông tin về tình trạng sức khỏe của ông Biden… Đặc biệt, sau vụ việc ông Trump bị ám sát hụt khi vận động tranh cử gây chấn động nước Mỹ, càng cho thấy rõ sự tương phản với chiến dịch thiếu sức sống của ông Biden. Chính vì vậy, ông Biden không còn sự lựa chọn khác khi thông báo dừng tái tranh cử.

Ngay sau tuyên bố rút khỏi cuộc đua vào Nhà Trắng, ông Biden đã xác nhận ủng hộ Phó Tổng thống Kamala Harris trở thành ứng cử viên của đảng Dân chủ trong năm nay. Với sự ủng hộ đặc biệt này, bà Harris có nhiều khả năng sẽ trở thành ứng viên Tổng thống chính thức của đảng Dân chủ trong đại hội đảng vào tháng 8 tới. Điều đó cũng đồng nghĩa với việc cuộc đua trở thành Tổng thống Mỹ nhiệm kỳ mới tiếp tục có những diễn biến khó đoán định, dù trước đó, ông Trump từng đưa ra nhận định Phó Tổng thống Kamala Harris sẽ dễ bị đánh bại hơn so với ông Biden.■